

DARBININKAS

LV NO. 51

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TRČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPIUTIS - AUG. 5, 1970

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTU

Vidurinių Rytų: suskilo arabai, susipešė ir žydai

Arabams ir žydams išeiti iš JAV pasiūlymas, Rusijos stipriai paremtas, nutraukti laikinai ugnį (kalbama apie tris mėnesius ir pradėti taikos derybas supiudė arabus ir supurtė Izraelio vyriausybės koaliciją.

Sirijos ir Irako atsakymas eiti kartu su Egiptu ir Jordanu labai nepatiko Maskvai. Pravdoje paskelbtas straipsnis tokia politika vadina nesuprantama, nes ji, anot Pravdos, silpninanti arabų pastangas atgauti iš Izraelio paimtas žemes.

Teigiama, kad Maskvos diplomatai ypač spaudžia Siriją, kad ji liautųsi kritikuoti Naserį ir sutiktų nors pasyviai dalyvauti organizuojamuose taikos pasitarimuose. Spaudimas į Siriją atkreiptas todėl, kad be jos negali būti baigtos taikos derybos, nes ji turi teritorinį ginčą su Izraeliu dėl Golanau aukštumų.

Taiką arabų tarpe bandė organizuoti šios savaitės pradžioje Libija ir Sudanas. Pasi-

Jaringas New Yorke jau organizuoja paliaubas ir derybas

tarimuose turėjo dalyvauti Egiptas, Jordanas, Irakas, Sirija, Sudanas, Libija, Alžyras. Ir posėdžiai turėjo vykti Libijos sostinėje, bet Alžiras ir Irakas dalyvauti atsisakė. Dabar daromi žygiai nuvežti Irako atstovus į Maskvą, nes Bagdade sovietų ambasadorius nepajėgia su tais karingaisiais nacionalistais susitvarkyti. Maskva turi kuo paspausti, nes Irako armija ginkluota rusų ginklais.

Izraelio vyriausybės agonija tęsiasi daugiau kaip savaitę. Priimti pasiūlymą ar atmesti? Priimti su sąlygomis ar be sąlygų? Kokių garantijų prašyti, kad paliaubas prieš nepanaudotų savo karinėms pozicijoms sustiprinti? Derybos tiesioginės ar per tarpininką? Kaip ir kas dabos, kad paliaubos nebūtų piktnaudžiamos, kaip reaguoti sužinojus, kad prieš derybų metu laužo pa-

liaubas? Ką daryti tuo atveju, jei arabų teroristinės organizacijos paliaubų nesilaiko? Ir daugybė kitokių smulkmenų ir stambmenų.

Izraelio vyriausybės atsakymas su visomis jame esančiomis problemomis pasieks Washingtoną tik šią savaitę. Jį redaguoja vyriausybės sudaryta komisija, notą turės dar patvirtinti kabinetas. Tą reikala besvarstydama Izraelio vyriausybė suskilo: Washingtono pasiūlymo priėmimą atsisakė paremti nedidelė, bet įtakinga politinė Gahal grupė. Tai dešinieji vanagai, kurie ne visas žemes tenori arabams grąžinti. Irėjimas prie pačių derybų jiems taipgi nepriimtinas. Dar nežinia, ar jos šeši ministrai pasitrauks iš kabineto, bet jų balsų netekimas parlamente vyriausybei nepavojingas, nes ir be jų vyriausybė turi parla-

mente pakankamą daugumą. Jų išsiskyrimas iš bendrosios linijos yra tik psichologinis smūgis, nes Izraelio vyriausybė pradeda derybas su opozicija užpakaly.

J. Tautų tarpininkas dr. Jaringas jau atvyko į New Yorką derybų organizuoti, nes jis turės parinkti derybų vietą, nustatyti procedūrą, išsiųsti pakvietimus. Bet pats jautriausias ir pirmūtinis darbas bus sutarti ir suorganizuoti paliaubų priežiūrą. Tuos parengiamuosius darbus jis atliks New Yorke, J. Tautų būstinėje, nes čia yra visa techninė ir politinė parama. Jei prireiktų kokių diplomatinių paspaudimų, čia pat yra JAV, Anglijos, Prancūzijos ir Rusijos ambasadoriai, kurie labai greit gali susirinkti posėdžio. J. Tautose yra visa aparatūra, reikalinga susisiekti ne tik su keturių didžiųjų sostinėmis, bet ir

su Izraeliu bei Egiptu. Užsimeinama, kad tie keturi ambasadoriai padės Jaringui derybas organizuoti, jeigu jis pagalbos paprašytų. Su Jaringu jau turėjo pasitarimus ir JAV valstybės sekretorius W. Rogers. Deryboms minimos kelios vietos: New Yorkas, Kipro sala, Ženeva. Bet šioji nebus esminė klūtis deryboms pradėti, nes vietos parinkimą lems ne politika, bet technika — bus pasirinkta toji vieta, kur yra reikalingos komunikacijos priemonės.

Prez. Nixonas jau yra užsimeinęs, kad šalis turės mažinti savo oficialiuosius reikalavimus, nes kitaip taika nepasiekama. Ir nebemanoma, kaip prieš savaitę buvo pradėta kalbėti, kad taika jau už durų. Dabar jau matoma daug sunkenybių, dėl kurių pasitarimai pirmą kartą gali prie taikos ir neprivesti. Jas gali sugriauti teroristinės organizacijos, pralindamos pulti Izraelį ir Jordaną.

MIRĖ KARDINOLAS PIZZARDO

Romoje rugpiūčio 1 mirė kardinolas Giuseppe Pizzardo, seniausias kardinolas, sulaukęs 93 metų amžiaus, iškunigavęs 67 metus, kardinolu išbuvęs 33 metus.

Eidamas labai įvairias pareigas Vatikane, kardinolas Pizzardo buvo artimas penkių popiežių bendradarbis. Jo įtaka sumažėjo tik nuo Jono XXIII. Aštraus proto, didelių diplomatinių sugebėjimų jis buvo vienas iš tų Vatikano diplomatų, kurie 1929 sudarė sutartį tarp Vatikano ir Italijos ir baigė konfliktą, trukusį nuo 1879.

Su kard. Pizzardo mirtimi Lietuva neteko nuosirdaus draugo. Su Lietuva jo ryšiai emė

megztis nuo 1921, kai jis buvo paskirtas valstybės sekretoriaus pavaduotoju. Jo laikais konfliktai tarp Lietuvos ir Vatikano išsilygino iki Lietuvos bažnytinės provincijos sudarymo ir konkordato pasirašymo; tada 1928 jis buvo apdovano- tas Gedimino ordinu.

Nuo 1939 paskirtas Studijų kongregacijos prefektu rėmė tautines kolegijas Romoje. Ir 1954 įsteigtą šv. Kazimiero kolegiją rėmė kard. Pizzardo, išrūpindamas pradžioje jai patalpas, o nuo 1955 paskirtas kolegijos globėju.

Romoje visos svarbesnės lietuvių išklmės susilaukdavo kard. Pizzardo dalyvavimo ir Lietuvos reikalai jo paramos.

Atšildomi seni Kenedžių plano mitai

Jono ir Roberto Kenedžių savo laiku suorganizuota didelė ir labai stipriai surišta politinė klika, taip staigai ir tragiškai globėjų netekusi, dabar jau yra pabirusi ir išsisklaidžiusi. Bet keli jos nariai dar mėgina ir šiemet patekti į kongresą ir aukštas valstijų vietas, vis kaip nors primindami savo turėtus ryšius su tais dviem Kenedžiais.

Vienas tokių buvo žymus senos „šeimos“ narys T. Sorensen, bandęs patekti į senatą iš New Yorko valstijos — paveldėję žuvusio Roberto Kennedy vietą. Bet jam labai nepasisekė — pralaimėjo nominacinius rinkimus.

Dabar pasiskardeno kitas su tuo pačiu „kapitalu“ Bostone, bandydamas laimėti demokratų nominaciją Massachusetts valstijos gubernatoriaus vietai. Jis vadinasi K. P. O'Donnell, tvarkęs prez. Kennedy lankytųjų sąrašą, bet tvirtinas esąs buvęs artimas jo patarėjas ir patikėtinis. Kadangi jis yra ketvirtas kandidatas tai vietai ir mažai kam žinomas, tai savo ryšiams su J. Kennedy pagarsinti jis parašė Life žurnalui straipsnį, bandydamas prifruoti mažą gabaliuką demokratų partijos istorijos.

Dabar jis teigia, kad J. F. Kennedy 1960 m. pasirinko L. Johnson viceprezidento vietai todėl, kad norėjo jį išimti iš senato demokratų vado posto, nes jis jam nepatiko dėl kieto savarankiškumo. Ikišiol šitas demokratų partijos istorijos gabaliukas buvo visai ki- taip aiškinamas ir niekas tokio aiškinimo negiginčio. Oficialiai ikišiol buvo žinoma, kad J. Kennedy pasirinko Johnsoną todėl, kad jis pagaudytų pietiečių balsų, nes pats Kennedy pietuose tada buvo labai nepopuliarus. Antram terminui Johnsonas būtų buvęs išmesas ir tokiu būdu juo būtų visai nusikratyta. Deja, istorijos ratai kitur pasuko — J. Kennedy buvo nužudytas, o Johnsonas išėjo į prezidento kėdę.

Bet tos politinės klikos nariai jam daug kraujo vėliau pagadino. Kadangi abu Kenedžiai jau Anapus, tai tik vienas John-sonas begali daugiau šviesos į tas varžybas atnešti. Manytina, kad jis tai padarys savo atsiminimų knygoje...

Vieniems muzika,

kitiems tik pelnas

Greito ir lengvo pasipelnymo ieškotojai pasidrasino išnaudoti jaunimo silpnębes or- ganizuodami atvirame ore jaunimo sąskrydžius su rock ir roll muzika. Neseniai toks vienas susibūrimas buvo viename Chicagos parke, bet ten suspėta pereiti į riaušes ir turėjo išsiskirstyti. Rengėjai, be abejo, pinigų susirinkę spėjo paslėpti savo pėdas.

Blogiau išėjo tiems, kurie pereitą savaitgalį organizavo toki sąskrydį Powder Ridge vietovėje Connecticut valstijoje. Teismą pasiekė skundas, kad tokia pramoga vieta netinkama, nes nėra nė tinkamo vandens nė sanitarinių įrengimų. Teismas pramogą uždraudė rengti, bet rengėjai slapta bilietus pardavinėjo ir, sakoma, surinkę apie 400,000 dol. Jaunimo suvažiavo keli tūkstančiai ir savo muziką susiorganizavę, atliko tai, kuo tokie paauglių susibūrimai pasižymi — vieša paleistuvystė ir nuodijimasis narkotikais. Gydytojai tvirtina, kad nuo mariuano dūmų ir Powder Ridge dangaus buvęs pilkas. Rengėjai režisoriai išlakstė, bet kas nors pasisavino tuos už bilietus surinktus pinigus. Labai gerai uždirbo ir narkotikų pardavinėtojai. Bet jie buvo sekami. Kai sekmadienio vakarą prasidėjo išsiskirstymas, policija sušlavė jų didelį būrį su visomis prekėmis. Ir tie narkotikų pirkkliai buvo jaunuoliai. Šito pavyzdžio turėtų užtekėti, kad susirūpintų valstijų organai ir pradėtų tokius parengimus kontroliuoti, nes jie pradeda išvirsti į socialinę ligą.

Bandytas MIRV

Iš JAV pasinėrusio povandeninio laivo šį pirmadienį buvo išsauta bandymui Poseidono raketa su keliais savarankiškai veikiančiais atominiais smaigaliais (MIRV). Bandymas pavyko. Laivas buvo pasinėręs Floridos erdvėje nelabai toli nuo Cape Kennedy.

Viską stebėjo ir elektronikos prietaisais registravo netoli plaukiojės Sovietų žvalgybinis laivas, turįs žvejybos tralerio išvaizdą. Dėl to ten esančio Sovietų laivo, kurs senokai ten sukinišasi, vieną kartą bandymas turėjo būti atidėtas, nes jis buvo sustojęs tokioje vietoje, per kurią turėjo perskristi raketa.

W. Rogers

Dr. G. Jaring

Prez. Nasser

Karalius Hussein

Izraelio Golda Meir

Buckley šimet gali laimėti

New Yorko valstijos šiemet renkamas vienas senatorius. Valstijoje yra keturios partijos, bet tik trys turi išstčiusios kandidatus.

Demokratų — žydas milijonierius Ottinger, respublikonų — iš konservatorių ir politinių hipius išvirts Goodell (gubernatorius jį buvo paskyręs nebaigtam Roberto Kennedy terminui išbaigti) ir konservatorių — James Buckley. Liberalų partija savo kandidatų neturi, bet pasirenka paremti kurį nors iš kitų partijų. Šiemet senato vietai jie pasirinko respublikonų kandidatą Goodell.

Demokratų partija turi dar atskilusią vadinamą reformininkų grupę, kuri šiuo metu yra gausi, bet labai palinkusi į kairę. Jos kandidatas buvo Paul O'Dwyer, bet jis pirmi- nuose rinkimuose nelaimėjo nominacijos. Jos paramos dabar prašė ir Ottinger su Goodell, jį gavo Ottinger. Taigi liberalai šiemet turės du kandidatus senatoriaus vietai, kas reiškia, kad jų balsai turės susiskaldyti. Dėl šios priežasties gali abudu pralaimėti ir įleisti į senatą konservatorių partijos James Buckley, kuris yra populiarus ir pas intelektualus, ir labai gabus kalbėtojas. Jis remia prez. Nixono politiką.

Skauti tiesa

Bangkokas. Tailando užsienio reikalų ministeris Amerikos Prekybos Rūmų nariams karčiai pasiskundė, kad bendradarbiavimas su JAV darosi vis sunkesnis ir nepatikimesnis dėl Amerikos visuomenėje prasidėjusio visos racionalumo ribas peržengusio patriotizmo ir racionalumo sušlavimo. Taip kalbėdamas jis turėjo galvoje kai kuriuos JAV senato narius, kurių elgesiu tas jo aptarimas pilnai tinka. Tik vargu bau ar jis turėjo tą savo skausmą viešai išlieti, ir dar JAV ambasadoriui čia pat jo pašoneje sėdinti.

Blogiausiai tai, kad jis iš savo patirties faktus parankiojęs liudijo, jog atviras, lojalus ir pilnas bendradarbiavimas su Washingtonu darosi kartais net pavojingas (čia primintina, kad senato užsienio komisija prieš kelis mėnesius išplepėjo net vieno slapto karinio plano turinį), todėl kiti JAV partneriai esą priversti savo atvirumą ir bendradarbiavimą sumažinti.

Sen. Fulbright surado naują auką — sutartį su Ispanija dėl ten esančių trijų Amerikos bazių. Sutartis dabar atnaujinama dar penkiems metams, bet senatorius reikalauja parodyti jį jo vadovaujamai komisijai, nes jis įtaria, kad prez. Nixono administracija esanti įsipareigojusi ginti Ispaniją. Pagal veikiančią teisę, tokia sutartis nereikalinga senato ratifikacijos.

Imigrantų problemos Australijoje

Sydney. — Nuo karo pabaigos Australija įsivežė iš užsienio apie 2.5 milijonų naujų imigrantų, daugiausiai iš Anglijos ir Europos. Jų tarpe buvo ir nedidelė grupė lietuvių. Naujieji imigrantai sudaro apie penktadalį krašto gyventojų.

Siandien ten jau daug balsų, kad imigracijos programa reikalinga reformų. Vyriausybė tą balą jau išgirdo ir paskyrė komisiją programai priežiūrei ir pasiūlymams padaryti.

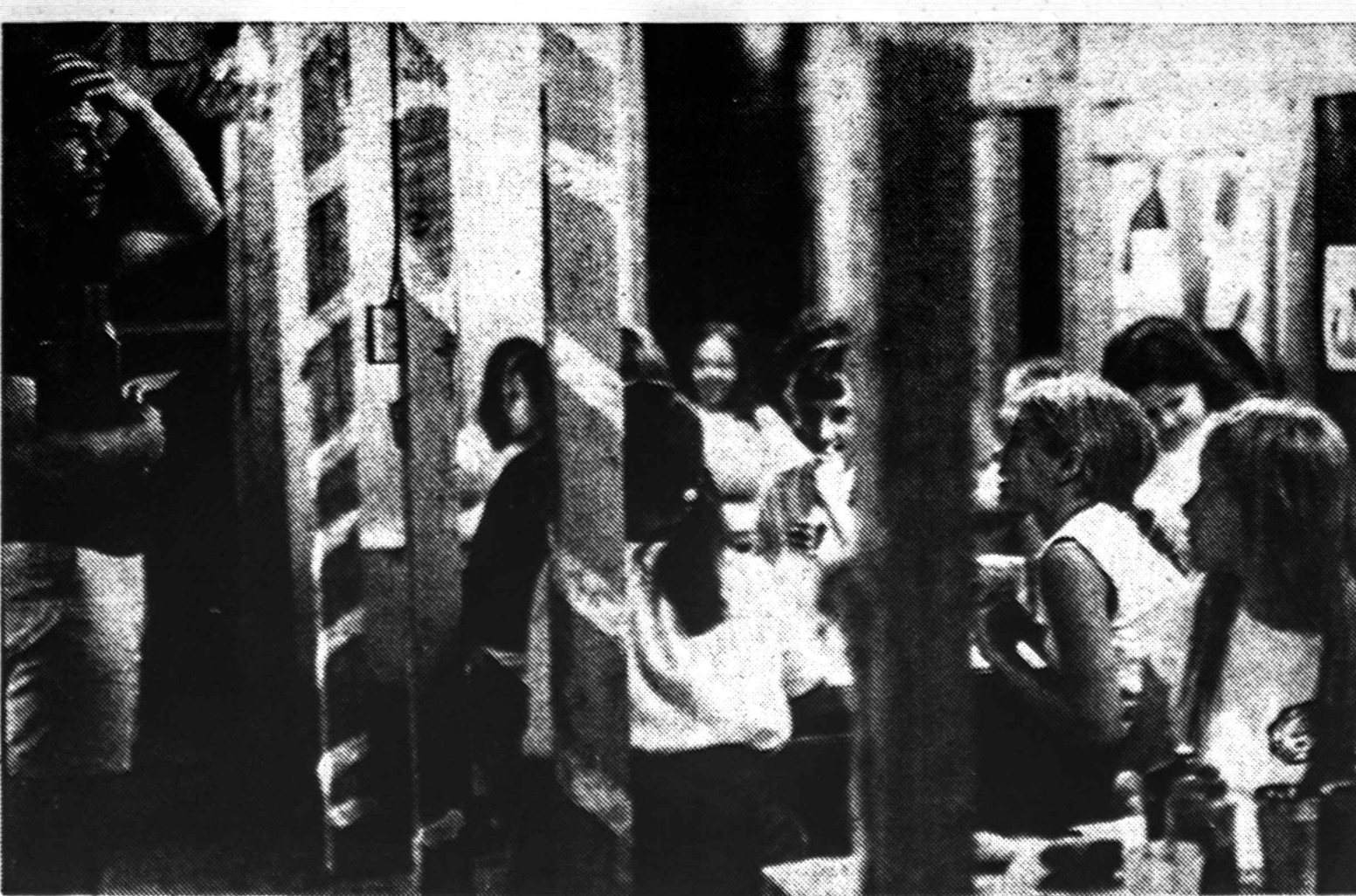
Ekonmistai ir sociologai dabartinei politikai daro šiuos priekaištus: metinė imigrantų norma esanti per daug didelė, todėl nespeja jų tinkamai suminti mokyklos ir kitos socialinės tarnybos; programai prikišamas rasizmas, nes ikišiol veik išimtinai įsileidžiami tik baltosios rasės atstovai; nepatinka ir tai, kad imigrantai yra linkę kurtis tautinėmis grupėmis, vengdami integracijos į australų bendruomenę, kurios branduolį sudaro britai, škotai, velšiai ir airiai.

Stipriai kalbama, kad metinė imigrantų norma sumažinta, bet prieš tai visa jėga pradeda kilti pramonės sluoksniai, kurie bijo pritrūkti darbo jėgos ir susilaukti ūkinės pažangos sumažėjimo.

Castro pasitiko Pan Am lėktuvą

Didžiausias tuo tarpu pasaulio keleivinis lėktuvas Pan Am 747 pereito sekmadienio rytą buvo pagrobtas ore ir nukraivdintas į Kubą. Jis skrido iš Kennedy aerodromo New Yorke į Puerto Rico su 360 keleivių ir 19 įgulos narių. Piratas buvęs labai apžėgęs ir panašus į Che Guevarą. Operavo revoliu- veriu ir sakėsi maiše turįs dar bombą, kurią susprogdinsias, jeigu jo įsakymo nebūsią paklausyta.

Lėktuvas laimingai nusileido

Neringos stovykloje lietuvių kalbos pamoką praveda Gintaras Aukštuolis. Nuotr. L. Tamošaitis.

Kas skundžiasi krize, kas giriasi augimu

ISRYSKĖJO DVEJOPOS SROVĖS:

Po Vatikano II susirinkimo labai išryškėjo skirtumai tarp Amerikos katalikų ir jų vardu leidžiamų laikraščių. Išryškėjo dvejopos srovės: liberalių ir konservatyvių.

Pirmieji skelbė aštrią kritiką esamai bažnyčiai santvarkai, reikalavo toli einančių reformų — iki atsisakymo nuo privalomo celibato, racionalistinio tikėjimo tiesų aiškinimo, individualistinės ar net anarchistinės liturgijos formų.

Jų spauda turėjo didelio pasisekimo ir augo. Darė žymios įtakos. Jaunimui, kunigams, vienuolėms. Antai, Clevelando laikraštis buvo minėjęs faktą, kad net Akrono vienuolių laikomos mokyklos viena auklėtoja išaiškino mokinėms, jog nėra reikalo sekmdienį mišių klausyti; galima esą pasimelsti bet kur ir bet kaip.

Antrieji atsispyrę gynė popiežiaus autoritetą, reikalavo ameningos ir organizacinės drausmės, atakavo liberalistinę dvasią katalikų universitetuose; net pradėjo akciją už tai, kad nebūtų duodamos aukos katalikų universitetams, nes juose dingusi religinė dvasia.

Ar dėl šios tarpusavio trinties ar be ryšio su ja, bet pasirodė nauji ženklai tikinčiųjų masėje.

ZENKLAI BAŽNYCIOJE IR SPAUDOJE:

Pirmas ženklas, dėl kurio imta šaukti — bažnyčias lankančių tikinčiųjų skaičius sumažėjęs. Antras ženklas — sumažėjęs katalikų spaudos leidinių skaičius, sumažėjęs skaitytojų skaičius.

Iš spaudoje paskelbtų duomenų aiškėjo, kad per paskutinius dvejus metus katalikų periodinių leidinių skaičius iš 499 sumažėjęs iki 454. Pažymėtina, kad NYT (liepos 19) skelbė panašų mažėjimą ir tarp protestantų bei ortodoksų. Esą JAV ir Kanadoje per paskutinius trejus metus jų periodinių leidinių tiražas iš 23 milijonų sumažėjęs iki 21.1 mil.

Tai esą maždaug tokis procentas, kaip ir lankančių bažnyčias mažėjimo procentas — 6-7 proc.

Vatikano II susirinkimo metu ir tuojau po jo (1962-65) smarkiai buvo išpopuliarėję katalikų ar katalikų vardu leidžiami liberalinės krypties laikraščiai. Dabar, po kelerių metų, jie išsikvėpė ir pasijuto esą krizėje, pinigine krizėje.

Commonweal, savaitinis, turėjęs 50,000 tiražą, krito iki 35,000. Laikraštis paskelbė atsisaukimą į skaitytojus, prašydamas papildomai aukų: metant suvesti galus su galais reikia papildomų 50,000 dol. Laikraščio redaktorius išpėjo, kad po 46 metų laikraščio istorijos jis gali būti privestas nuo spailio mėn. virsti dvisavaitiniu.

Ave Maria, savaitinis, po 105 metų savo istorijos tarėsi

Amerikos katalikų spauda netenkanti skaitytojų. Ar dėl to, kad skaitytojai nebesidomi tikėjimo reikalais ar kad nustojo pasitikėjimo liberalinio sparno laikraščiais?

išsigelbėjęs iš piniginės krizės, pakeisdamas vardą ir sudarydamas skaitytojam išpūdį, kad tai naujas laikraštis ir nauja dvasia. Nieko tai negelbėjo. Po 18 numerių prieš porą savaičių ir nauju vardu pridenęs buvo visai sustabdytas.

Jubilee dėl piniginių sunku-

mų buvo sustabdytas jau 1968. Sign, mėnesinis, turėjo tiražą 300,000, dabar beliko 185,000.

Neteko rasti žinių apie National Catholic Reporter, populiarią savaitinį, savo liberali- niam pažiūrom labai pakėlusį savo tiražą, kokia dabar jo padėtis.

MAŽEJIMO PRIEŽASTYS:

Commonweal redaktorius aiškino, kad skaitytojų skaičius mažėja, mažėjant ir bažnyčios lankytojų skaičiui, mažėjant tikinčiųjų interesui Bažnyčia kaip institucija.

Kito laikraščio redaktorius šį argumentą apvertė priešingai: tikintieji ima trauktis nuo katalikų laikraščių, nes tie laikraščiai pasitraukė nuo tikėjimo.

Gali būti patikima mintis, kad žymi skaitytojų dalis pasitraukė dėl anų liberalistinių nuotaikų, kurios skaitytojam svetimos. Šią mintį galėtų suvirtinti faktas, kad Twin Circle, kuris atstovauja konservatyviajai, kovingai, sakytum, aktyvistų kryptiai, giriasi savo tiražo augimu. Jis dabar turįs 100,000, bet augęs kas savaitę.

Sio laikraščio augimą mėgino aiškinti Newsweek tokiais žodžiais: "Siame krašte yra nemaža nervingų, baimingų katalikų, kurie paremia šį laikraštį. Yra žmonių, kurie niekad neturėjo supratimo ir nenorė-

jo garbingai informuoti apie Bažnyčią. Jie puolasi į ją saugumo sumetimais labiau nei kūdikis puolasi į motinos glėbį". Tokis aiškinimas suprantamas. Tai žodžiai susijaudinusio Newsweek, kuriam įprasta demagogija, simpatijos liberalam, antipatijos konservatoriui. Tačiau pats Twin Circle augimo faktas nurodo, kokiai kryptiai daros palankūs skaitytojai, ta vadinamoji dabar katalikų "tylinčioji dauguma".

Tiesa, ir Twin Circle birželio mėn. kreipėsi į skaitytojus aukų. Bet aiškino, kad jos reikalingos išplėsti laikraščio radijo ir televizijos programom. Birželio mėn. laikraštis turėjęs savaitines programas po 30 minučių 40 televizijos stočių. O radijo programų turįs per 500 kasdien, nuo pirmadienio iki penktadienio, visose 50 valstijų. Sakosi, į pirmą atsisaukimą iš skaitytojų gavęs 10,000 dol.

Jei iš tų žinių galima daryti kokius bent apytikrius spėjimus, tai atrodo, kad ir katalikų masėje reiškiasi tie ženklai kaip visoje Amerikoje — traukimas nuo liberalinio sparno, stiprėjimas konservatyvaus ir aktyvaus sparno.

Tai įpratinis visuomenės nuotaikų bangavimas. Teks stebėti, kaip ilgai ši banga kils ir koki bus jos padariniai.

MIRĖ PROF. J. LEBEDYS

Š. m. liepos 12 d. Vilniuje staiga mirė liuanistas Jurgis Lebedys, filosofijos mokslų daktaras, Vilniaus universiteto profesorius. Jis buvo gimęs 1913 sausio 12 Dėvyduoniuose, Kėdainių apskr. 1937 baigęs Vytautų D. Universitetą, Lebedys mokytojavo Utenos ir Skuodo gimnazijose, Panevėžio mokytojų seminarijoje. 1946 - 1948 dirbo Lietuvių kalbos ir literatūros institute, nuo 1946 iki mirties — Vilniaus universitete. Čia buvo vyr. dėstytojas, vėliau docentas ir profes-

sorius. Nuo 1967 vadovavo lietuvių literatūros katedrai. Velionis, išauklėjęs visą eilę liuanistų, daugiausia dėmesio skyrė senosios lietuvių literatūros tyrimo darbams. Jis parašė svarbias, kruopščiai paruoštas monografijas apie Skudą Stanevičių ir Mikalojų Daukšą, studiją apie 17 amž. S. M. Slavočinskio "Giesmyną", 17-18 amž. smulkiają lietuvių tautosaką, daugelį mokslinių straipsnių. J. Lebedys nespėjo užbaigti stambaus veikalų "Lietuvių kalbos vartojimas viešajame gyvenime 17-18 amžiuje".

Velionis buvo pašarvotas Vilniaus universiteto Akty salėje, Čiurlionio g. Liepos 14 įvyko atsisveikinimas, ir tą pačią dieną jis palaidotas Vilniuje.

(ELTA)

UNESCO MINI VILNIAUS BIBLIOTEKOS SUKAKT!

Vilniaus universiteto bibliotekai šiais metais, rugsėjo mėnesį, ruošiantis minėti 400 m. sukaktį, UNESCO, J. Tautų organizacijos, nutarimu bibliotekos sukaktis pasiūlyta laikyti "pasaulinės reikšmės įvykiu". Apie tai paskelbusi "Tiesa" (liepos 1) pateikė bibliografo V. Bogušio duomenis apie Vilniaus bibliotekos saugojamus lobius — dabar ji turi beveik 3 milijonus knygų tomų. Retų spaudinių skyriuje saugomas 1525 Vilniuje išleistas P. Sko- rinos "Apostolas", pirmoji lietuviška knyga — M. Mažvydo katekizmas (1547), pirmosios lietuviškos gramatikos, K. Širvydo žodynas ir kiti reti leidiniai. Be to, dar saugomas N. Koperniko traktatas apie dangaus kūnų judėjimą (1543), prieš Amerikos atradimą išleistas K. Ptolomėjaus atlasas, pirmosios latvių, estų knygų, pirmasis raketinės technikos vadovėlis (K. Simonavičiaus, 1650) ir kt. (ELTA)

Okup. Lietuvoje tebeleidžiami raštai, tariai mišiniai apie 1918-19 m. bolševikų "ryžtingas" kovas už sovietų valdžią Lietuvoje. Partija Anykščiuose nesenai išleido aplanką apie anykštėnus, 1918-19 kovojusius "už Tarybų valdžią" Anykščių, Svėdasų, Kurklių, Skiemonių ir kt. apylinkėse. (E.)

ŠIŲ METŲ DU SVARBIAUSI ĮVYKIAI

SPAUDA

Draugo kultūriname priede liepos 11 kz. klausia ir atsako: "Koks gi išskirtinis šių metų akcentas? Neabejojame, kad tokie akcentai yra net du: Ateitininkų Federacijos aštuntasis jubiliejinis kongresas rugsėjo 4-7 Chicagoje ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos taigpi aštuntasis suvažiavimas rugsėjo 1-6 Toronte Kanadoje".

Laikas abiejų įvykių beveik sutampa. Tėviškes Ziburiuose akademijos pirmininkas prof. A. Liūma aiškino, kad sudėtingai nebuvo galima. "Ateitininkų Federacija pradėjo savo kongresą rengti tada, kai akademijos suvažiavimas savo vi- sumoje jau buvo paruoštas".

Atidėti kitam laikui nebuvo imanoma, nes paskaitininkai

yra išpareigoję kitu laiku kitur. Mėginimas suvažiavimą perkelti į Chicago nerado techninės paramos.

Draugo redaktorius betgi teisingai nesisieloja, kad du įvykiai sutampa. Tai "liudija, kad sąmoninga mūsų katalikiškoji visuomenė nėra tik kokia nežymi visos lietuviškosios išeivijos mažuma... bet yra pati didžiausia ir pati kūrybingiausia gyvosios lietuviškosios išeivijos dalis, pajėgianti tuo pačiu laiku sujunginti ir Chicago ir Torontą".

Ir tikrai: Chicagoje vyraus chigagieškieji arba arti jos esą dalyviai, Torontas sutrauks daugumą iš Toronto artumos.

SIŪLOMOS REFORMOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Dirvoje liepos 8 dr. Antanas Butkus siūlo kai kurias reformas JAV L. Bendruomenės veiklai: Būtent:

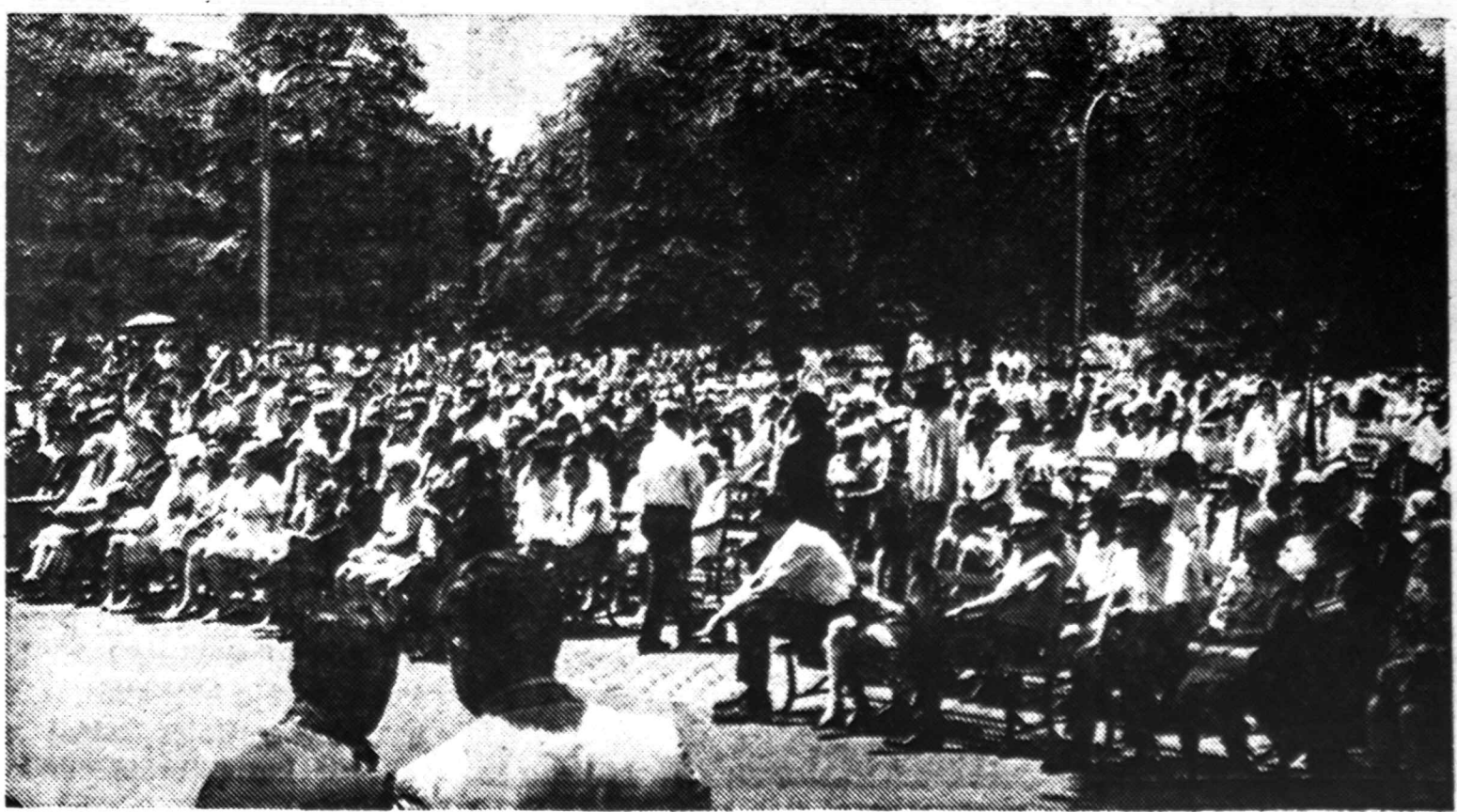
"JAV Lietuvių B-nės tarybos sudėtis turėtų būti paprasta. Reikia sudaryti sąlygas, kad joje būtų atstovaujamos visos didesnės lietuvių apylinkės ir visų pakraipų ir įstiklinių tautiečiai".

"Pagrindinė sąlyga Tarybai gerai veikti — tai stiprus ir pajėgus prezidentas... Idealu būtų, kad jie visi gyventų tame pačiame mieste, ar bent labai netoli vienas nuo kito".

Tarybos "sesijos darbotvarkė turi būti prezidiumo iš anksto paruošta ir išsiuntinėta nariams susipažinti bei pareikšti dėl jos savo nuomonę". Laiko nedaug, tai "prezidiumo pareiga dabin, kad šio brangaus laiko niekas nepiktinaudotų. Sveikinimams ir kitiems procedūriniais reikalams neturėtų būti gaistama — tai atliekant raštu".

"Ar nevertėtų VI-ajai tarybai rimtai peržiūrėti centro valdybos sudarymo būdą. Minimalus, mano supratimu, pagerinimas būtų, jei bent keli valdybos nariai būtų renkami tarybos. Kiti specialistai koptuojami kaip lygiateisiai valdybos nariai. Tuo būtų sudarytos sąlygos koalicinei valdybai sudaryti".

Ta prasme autorius taip pat siūlo "išlyginti dabartiniuose įstatuose esančias anomalijas".

Publika Central Parke New Yorke per pavergtų tautų minėjimą.

Nuotr. V. Maželio

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; telef. 296-2060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. ŠHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido- tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2241.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos gar- bingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiaja- me New Yorke, siūlo visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St. Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prie- namo kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ, Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, šūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnones medžiagos jūsų artimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnones medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnones skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užkite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (ga- li vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565

NEW YORK — Laivės Ziburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezyz, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11378.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PHILADELPHIA, PA. — Voice of the Amber Coast — sekmdadieniais 4 val. popiet. WIFB—103.9 FM. Veda G. Mironas ir A. Mažeika, 11 Wickham Lane, Hightstown, N.J. 08520. Tel. (609) 448-4475

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORD, CONN. — ved. Alg. Dragūnavičius, WBMT - FM 95.7 sekmdienį nuo 12 iki 1 p.p. — 273 Victoria Rd., Hartford, Conn., telef. 249-4502.

DETROIT, MICH. — Lietuviški melodijų radio valanda iš WMZK-FM stoties, banga 98 mc. antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdadieniais nuo 11-12 vid.

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmdadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubo valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Ra- dijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 823-3779.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; va- kare: 738-1946. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų bir- žos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo ar- ba paskolų reikalais prašome kreiptis:

LITAS INVESTING CO., INC.

86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799 2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522 Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinoms, gyvybei ir k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai LITAS Travel Service yra pasirašius Jums patarnauti nežūrint kur ir kada keliautumė. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apsigyventi, kurio laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto pa- glausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina išskiečiant giminės iš Lietuvos, atostogom ar nuo- latiniam apsigyvenimui, RUOSIATES KELIONEN?... Nepamirskit

LITAS TRAVEL SERVICE

94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522 SEKMINGOS KELIONES!

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
PUBLISHED semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisyti savo nuostatais. Nenaudoti straipsniams
sąsugoni ir grąžinti autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai
reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Derybos Maskvoje ir Lietuva

Maskvoje vėl nuvyko Vokietijos užsienio reikalų ministras — „nepuolimo sutarties“ parvežti.

Maskva Vokietijos atstovus vašina ir linksmina, bet nesišukina sakyti — taip, kai Vokietijos ministras Scheel prašo poros papildų prie jo igaliotinio Bahr ir ministro Gromyko gegužės mėn. sutartų 10 punktų. Scheel nori sušvelninti sutarties įspūdį pačioje Vokietijoje taisyti jo papildų: kad vokiečiai pasilikytų teisę spręsti Vokietijų susijungimą taikingu būdu: kad Maskva sudarytų lengvatų vakarų Berlyno gyventojams.

Suprantami yra Vokietijos vyriausybės motyvai, kodėl ji ėmėsi derybų: suprantamas dabartinis noras išsiterėti Vokietijai politinės ir ekonominės naudos. Bet nepaslapstis, kad sutarties punktai nesitenkina vien Sovietų Sąjungos bei vakarų Vokietijos likimu. Ji liečia visos Europos likimą. Suprantamas tad ir mūsų rūpestis: kiek ši pramatoma sutartis tarp Bonnos ir Maskvos gali paliešti ir Lietuvos likimą?

Dėl šio klausimo, kai jį pateikė L. Laisvės Komiteto pirmininkui p. V. Sidzikauskui, susilaukėme tokio turinio samprotavimo:

— Vokietijos ir Sovietų Sąjungos derybos dėl „nepuolimo sutarties“, kiek matyt iš spaudoje paskelbtų Vokietijos ministro Bahr ir Sovietų ministro Gromyko sutartų punktų, yra rimtas žingsnis, kurio padariniai gali turėti reikšmės ne tik Vokietijai ir Sovietų Sąjungai. Trečias straipsnis kalba apie „visų Europos valstybių dabartinę jų sienose teritorinio integralumo respektavimą“.

Kiek tai liečia Baltijos valstybes, tai drastiškai kalbant, esama grėsmės, kad Scheel -

Gromyko susitarimas gali sankcionuoti Ribbentropo - Molotovo susitarimo padarinius.

Kai Vokietijos kancleris Adenaueris 1955 atnaujino diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga, jis atskirai pareiškė pažymėjimą, kad susitarimas dėl diplomatinių santykių nereiškia teritorinių sienų pripažinimo.

Dabar to nematyti. Ir jei tai nebus pažymėta iš Vokietijos pusės, tai antroji pusė, Sovietai, aną pasakymą apie „teritorinio integralumo dabartinės sienos respektavimą“ ims aiškinti kaip pripažinimą Sovietų Sąjungos sienų, į kurias įeina ir Lietuvos, Latvijos, Estijos valstybės.

Sovietai, nelaimėję Baltijos valstybių inkorporacijos pripažinimo Washington, pramuštų nepripažinimo pylimą Europoje. Vokietijos precedentas susilpnintų atsparumą kitose Europos ir ne Europos valstybėse. Ypačiai jei Sovietų Sąjungai pasisektų sušaukinti Europos saugumo konferenciją, kurioje ji siekia įteisinti status quo, arba „dabartinės sienas“ Europoje. Laimėję pripažinimą skyrium su Vokietija, lengviau laimėtų tada kitų valstybių pripažinimą.

Tokia yra šios galimos sutarties grėsmė Lietuvos, Latvijos, Estijos bylai.

Į šią galimybę, p. V. Sidzikauskas teigimu, Vlikas turės tam tikru raštu kreipti Vokietijos vyriausybės dėmesį.

O gal? Gal sutartis nebus pasirašyta? Gal. Bet Vokietija, nors ji yra pajėgi Europoje valstybė, ir ji, kaip Izraelis bei arabų valstybės, tėra ratukas, kurį suka galingieji politinio mechanizmo ratai — JAV ir SSSR. Paskutiniai faktai įtaigoja, kad jos abidvi tokiu susitarimu suinteresuotos.

MIKALOUJUS KATKUS

BALANOS GADYNĖ

(17)

Piemenės žaidimuose nedalyvauja; jos mokosi nuo kita kitos juostos austi, galus (kvarbatkas) nerti arba mokosi šokti suktinį. Po rugiapiūtės svietas tuojau ima kultū sėklai, duonai, kraikams; nuo to ir piemenys užsikrečia kūlimu. Pristatysdavome greitosiomis po spragilą — ir kuliame. Būdavo, duosime duosime ir kupsit. Kuris nemoka kultū, nepriartina, tik paimioja, tą nuvarome. Tokie du susitarę nueina prie kito kupsto ir lavinasi kultū dvieju.

Auga žmonės gandydami pasidalia liaudies meno kūrinius; kiekvienas, ką girdėjęs savo gryčioje — iminimus, pasakėčias, juokus, dainas, pasakas — uoliai persakinėja savo vienuoliams. Mūsų piemeniukas padarė idėmų spąstukus pelėms gaudyti.

— Kur tokius matei? — paklausėme.

— Gi pernai man ganant vienas piemuos atnešė tokius pas bandą, — atsakė.

Deja, greta su geru išmoka piemenys nuo kits kito ir blogo.

19. KAIMOS GYVENIMO SLOGA

Tikra kaimos gyvenimo sloga — tai gyvulių daromos žalos laukuose ir pievose. Žiemą, kai gyvuliai uždaryti ir laukuose nieko nėra, nuo tos slogos išsimės, pas kits kitą nueiname, kits kitą užsipašome. Tik užėjo pavasaris, žemė atšilo — jau kaimyno kiaušė verčia šulnius mano darže, sode atsiranda žąsys, rugių lauke vaikščioja, būk tai netyčiomis ištrūkė, avys; ir prasidėjusi sloga tęsiasi ilgas aštuonis mėnesius.

Tartis kuopose dėlei neleidimo — išmėgintas būdas — nieko neveikia. Visi sako, kad tas negera. Kiekvienas meta kaltę ant savo samdininkų arba ant pačių gyvulių, o pats vis nekalta, vis nedaboją, vis leidžia.

Vienintelis teismas anais laikais būdavo pas staršną, apie kurį sakydavo: „Duok jam rublį, tai jis tau rublį priteis.“ Ro-

Londono dienraščio „Observer“ bendradarbis Roland Huntford gana plačioje korespondencijoje (liep. 9) rašo savo išpūdžius apie Estiją, kurią dabar, panaikinus griežtą uždaramą, leidžiama lankyti.

Taliną jau esą galima pamatyti iš Helsinkio, skersai Suomijos įlanką, iš bokšto, pastatyto tarptautinės olimpijadoms metu. Tai viena, anot korespondento, iš Baltijos valstybių, įterptų į Sovietų Sąjungą. Rusijos carų laikais Estija buvusi viena pažangiausių Rusijos vakarinių pakraščiu provincijų; todėl nenuostabu, girdi, kad rusų diduomenė vykdavusi į Taliną pasipirkti kokių prašmatnių dalykelių arba praleisti švariuose Baltijos pamario viešbučiuose savaitgalių.

Vienas jo sutiktas atostogautojas žurnalistas iš Leningrado pasakoja, kad Taline galima rasti visa tai, ko nei Leningrade, nei Maskvoje nerasi. Čia ir poilsui jauki vietelė, ir neaučiama gyvenimiškų reikmenų stoka.

Rusam Estija esanti lyg užsienis. Toliau korespondentas sako, kad estai yra ne slavų, bet ugrofinių kilmės, savo kalba labai artimi suomiams, kurių kalba yra labai panaši į vengrų kalbą. Šiuo metu estų mo-

kyklose, šalia estų kalbos, esanti privaloma rusų kalba.

Nežinia, sąmoningai ar nežinodamas tas pats korespondentas rašo, kad po dviejų okupacijų, rusų ir vokiečių, pasibaigus antrajam pasauliniam karui, Estija buvo įjungta į Sovietų Sąjungą; nepriklausomybė naudojosi nuo 1918 iki 1940; galutinai prijungta prie Sovietų 1944.

Stalino laikais apie 100,000 estų buvo išvežta į Sibirą. Estijos ūkiui buvusi pritaikyta kolektyvinė sistema; rusai buvo skatinami Estijoje kurtis, kad tuo būdu kraštas būtų greičiau surusintas. Chruščiovo laikais rusifikacija buvusi sulėtinta; tremtiniai buvo leista grįžti iš tremties.

Toliau korespondentas sako, kad šiandieninė Estija ekonomiškai yra nepriklausoma (nuo ko?). Maskva laikanti Estiją bandomuoju pavyzdžiu, kurio pasekmės išryškėsiančios vėliau.

Estija, turėdama 20,000 mylių plotą su 1,500,000 gyventojų, savo dydžiu panaši į Daniją, esanti mažiausia Sovietų respublika. Ji esanti puikiai išvysčius maisto produktų gamyba ir audinių pramonė. Jos pardavimų niekada nesą prekių trūkumo, kuris ypač pa-

stebimas sovietinėje erdvėje. Estijoje esanti panaikinta centralizuota ekonominė vadovybė, gamybos įmonės esančios nepriklausomos. Kai kuriose tekstilės įmonėse esą įvesti atlyginimų priedai (bonusai), pakėlę gaminių kokybę, kurios taip sunkiai esą siekiama kitose sovietinėse respublikose. Atly-

Pavergtų Tautų savaitę kongrese minėjo 77 kalbėtojai—daugiausia New Yorko valstijos

Pavergtų Tautų Savaitei Kongrese paminėjo liepos 15. Pagal ACEN biuletenio informaciją kalbas pradėjo kongresmanas Daniel J. Flood, Atstovų rūmų pirmininkas John W. McCormack ir mažumos vadas Gerald R. Ford.

Po jų kiti, kurių bent pavadė tebus čia suminėtos:

Joseph P. Addabbo (d. N.Y.), George Andrews D. (d. Ala.), Glenn M. Anderson (d. Calif.), Mario Biaggi (d. N.Y.), John Buchanan (d. Ala.), James A. Byrne (d. Pa.), Philip M. Crane (d. Ill.), J. Delaney (d. N.Y.), John H. Dent (d. Pa.), Edward J. Derwinski (d. Ill.), John D. Dingell (d. Mich.), Michael A. Feighan (d. Ohio), Hamilton

ginimai esą aukštesni, kaip kitur. Kolchozuose darbininkai uždirbą 6 rublius per dieną; beveik tiek, kiek pramonėje.

Po tokio korespondento pasisakymo laukiau dešimtį dienų, bene bus prabilla iš eilės apie Latviją ir Lietuvą. Tačiau nesulaukiau. Keista, kad Roland Huntford rašo apie Esti-

ją taip, lyg tenai prieš 30 metų patinę būtų b... Mane stebina, kad tai rašo Londono „Observer“ nuolatinis bendradarbis, tarytum Anglijoje nebūtų žinoma, kokią ekonominę ir moralinę priespaudą kencia Baltijos kraštai.

Dr. P. Mažulis

New Yorko Central Parko scenoje vėliavos ir kalbėtojai, miniant pavergtų tautų savaitę.
Nuotr. V. Maželis

KAS BUS ATEITININKŲ KONGRESO METU?

Literatūros vakare, kuris įvyks š. m. rugsėjo mėn. 4 d. 7 v. vakaro Jaunimo Centre Chicagoje, dalyvaus Antanas Vaičiulaitis, Bernardas Brazdionis, Karas Bradūnas, Julija Švabaitė, Česlovas Grinevičius, Vitalija Bogutaitė, Aloyzas Baronas, Danutė Bindokienė ir pačios jauniausios kartos atstovė Laima Švėgždaitė ir Mirga Girniuvienė.

— Kongresm. Edward J. Derwinski, iš Illinois, Kongreso leidiny „Congressional Record“, liepos 26 įdėjo pilną Lietuvos Steigiamojo Seimo buv. narių pareiškimą, paskelbtą š. m. gegužės 15 d. New Yorke, be to, memorandumą apie raudonąjį terorą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Steig. Seimo buv. narių pareiškimas ir memorandumas atspausdinti keliuose Kongreso leidinio puslapiuose. (E)

dėsi, kaip čia gyventi tokiam būvyje, kad reikia kiti kitam kerštauti, su kits kitu pyktis, ir tai nematant galo to vargo nei išeities. Bet žmonės prie to užauginti, apsitranę, prie to ir priprato, kitoniško būvio neragavę, ir nepasigenda. Dalytis į vienkiemus niekam neatėjo ir galvą, o 1864 metais buvo patogu, kai davinėjo žemes bobiliams.

Kitą sykį su gyvulių ganymu net juokus dirbo. Nuvalęs rugių lauką, suvežęs rugius ir kviečius, kuris greitisis ūkininkas nelaukia, kol kiti suvež, bet savo žąsis, kiaušes ir arklius suvaro į rugienas. Piktą žodžiu dar pasako: „Nemiegokite!“ Apisukęs greitisis randa savo gyvulių savo vasarojuje; tada nieko nesakęs, ant nieko neapykdamas, parsivaro gyvulius namo ir palaukia, kol visi suveš.

Trys laukai: pūdymas, rugiai ir vasarojus, atskirti nuo vienas kito tvoromis — užvarais; nuo svetimų kaimų neatskirti nieku. Kur užvaras geras, pro ten gyvuliai nesusieta, bet visada yra prastų užvarų. Nusivariai rugienoms, arkliai leidžiami nakčiai be ganymo. Jei ūkininkas parvažiuo vėlai naktį, tai net nė vesti neveda arklio į rugienas: iškinko, išveda į gatvę ir paleidžia, dar rimbu su kerta, kojomis sutrepa — ir arklys pats išeina per kaimą į lauką ir randa savo arklius.

Ukininkas naktį guli, o gyvuliai jam rūpi: bene bus kur susiję ir vasaroju, rūpi, kad kas neuždarytų jo gyvulius, radęs javuose. Tada prisieina erzintis, gaisti, o kitą sykį ir užmokėti, jei arkliai pateko į kitą kaimą ar į dvarą. Taigi savininkas stengiasi sužūrėti arklius anksti, ko anksčiausiai; išsina su tamsa, apeina lauką pauzvariais ir pasieni nuo kitų kaimų ir dvarų; ir malonu jam, jeigu randa savo arklius svetimuose javuose ir išveda, niekam nematant.

Nebuvo atsitikimo, kad koks žmogus ateitų pas kitą ir pasakytų: „Stai mano arkliai padarė tau nuostolį, apžiūrėk, ir aš atlyginsiu.“ Ne, to neatsitiko. Manoma taip: „Gi radęs ir jis išsiveda.“ Gyvulys, iš vakaro paleistas į vidurį lauko, eidamas į kraštą, randa vis geriau ir nueina ligi galui, ligi javų.

Su tamsa kėlęs ir aplėkęs lauką aplinkui, su lengva širdžia sukina žmogus po vidurį; čia randa arklius ir veda namo. Jodamas susitinka vidutinio ankstumo žmones. Tie, užsikabinę krūvą apinasrių per pečius, su rimtais rankoje, austant išsina iš kaimo ir, pasitikę jo-jantį, kiekvienas užklauso:

— Ar nematei mano?

— Gi Jodeliuose ar buvai? Gi Gaideliuose ar buvai? Gi Barkūnėliuose ar buvai? Ten šiandien daug uždaryta.

Toliau dar labiau skubina, dar labiau paima rūpestis. Kai parvaro į svetimą kaimą ar dvarą, sunku išsiskirti be užmokėsio ar be užsto. Su savo kaimiečiais apsieinama lengviau: ir savininkas arklių, ir savininkas išmintų javų imasi po liudininką ir eina pažūrėti nuostolio.

— Kiek čia gali būti nuostolio? Aš sakau — pūras avižų, — taria viena pusė.

— Ketvertas arklių sprogs, o pūro nesužės; kur matei, kad vienas arklys visą siekį avižų suėstų! — taria antras.

Taip lygsta lygsta ir sulygsta puspūri. Atiduoti, kai bus iškulta. Tuom dar byla neužsiga. Dabar tas taikos pagauti ano arklius — vis tiek, ar iš javų, ar iš pūdymo, by tik nematant parvesti. Tada: „Tu parvedei mano, aš parvedžiau tavą, tai dabar ant lygio.“ Jei susitinka bevedant, ypač gatve pro kiemą, tada apsieioja, apsidrasko, išsiplūsta, tuom žygis ir baigiasi.

Rugienas beganant, pradeda vietomis tuštėti vasarojaus laukas; naujoji vasarojaus žolė masina arklius ir žmones. Yra dar žolės ir rugienose, bet kad čia daugiau, tai į vasarojieną ir spiečiasi su arkliais; iš pra-

džios tik dienomis, paskui ir naktimis.

Nakčiai vasarojienoje arklius vienus nepalieka, piemenys juos gano. Iš vakaro arklininkai, susiję į krūvą, užia, dainuoja, rėkauja, vadinasi, nemiega ir daboja arklius. Toliau susnūsta, sumiega, o iš ryto vėl užia, tik dabar jau ne dainomis, bet raudomis. Vieni rauda, kad arkliai pagrėbtai, kiti rauda aplūpti. Į tą laiką naktimis iš namų girdėti plonų ir storų balsų bilčiai, o kitą sykį kitoje pusėje lauko girdėti bilčiai vien storų balsų: ten jau mušasi ar tik koliojasi suaugę žmonės dėl tos pačios priežasties.

Vieną sykį šeimnininkas mato, kad kaimos piemenys rengiasi ganyti arklius po vasarojį per naktį netolimais jo žirnių, nupiautų ir nesuvežtų. Kad neištikytų pragaistis, joja pats ganyti arklių ir daboči žirnių. Iš vakaro, kaip paprastai, užimas ir rėkavimas; toliau į vidurį naktį nutilo piemenys, o pasigirdo arklių šnarėjimas ir prunkšnojimas. Artinasi pragaistis Rauliaus avizoms. Ūkininkas girdi. „Nei man dabar arklius varinėti nuo avižų, nei žūrėti ir tokią negandą. Užsėdu ant arklio ir nuleikiu pakelti Rauliaus.“ Raulius, apžiūrėjęs savo avižas, nuėjo į piemenų gylklą ir suriko:

— Lydžio vaikas!

Lydžio vaikas pakėlė galvą. Raulius jam už kojos kapt ir pradėjo duoti lazda per šlaunis:

— Tu šoks, tu toks, kur tavo arkliai!

Dėduti, dovanok!

Kiti piemenys sukyla kaip parakas ir bėga kiekvienas žūrėti savo arklių. Visi prasiblaivė, miegai nulakstė. Lydžio vaiko šlaunys išvadavo Rauliaus avizą.

Prie arklių ir kaulių taikos ardytojai prisideda ir žąsys. Pūdymai apželia žolė, rugienoje ir vasarojienoje esti pribyrę grūdų, — tai maistas žąsim. Kaip jų nelaikysi. Visi laiko žąsis. Tais laikais prie žąsių niekas nestatė piemens; rytą išvarydavo į lauką, o vakare pačios žąsys, prasitęsę į ilgą eilę, kiekvienas būrys skyrum grįždavo namo.

Dieną mergaitė ar piemeniukas, ar pati šeimnininkė bent tris sykus eidavo pasižiūrėti žąsų. Pasitaikydavo kaitrios vasaros, tada pūdymai pliki, ir žąsim badas. Iš ryto paleisindavo miežiais ar avizomis, bet ligi sočiai neprilesini; o kai mėšius išveža, dirvas suaria — žąsiu kams gyvas badas. Žąsiukas toks lengvulytis, kaip kad būtų sudėtas iš vienu plunksnų; tada jie labai dvesia. Šeimnininkės sakydavo, kad žąsys baigia aruodą — baigiasi ir pačios.

(b. d.)

Ar galima taisyti liaudies dainas?

Pasvarstykim.

Ko mes norim iš dainos: melodijos ar žodžio, turinio, minčių? Kartais pasiskaitom dainų ir pasigėrim jų žodžiais, jų turiniu. O kartais iš tolo tegirdim dainą, jos žodžių nesuprasdami — tada pasigėrime vien melodija. Bet įdomiau, kai žinome dainos žodžius ir girdime melodiją — tada daina jau visa daina.

Vienas Sūduvos ūkininkas sakė: „Malda — tai tik sparnai į dangų, o giesmė — jau lėkė.“ Malda — tik žodžiai ir kaip jie kalbančiojo išjaučiami. Giesmė — žodžiai ir melodija ir kaip jie giedančiojo išjaučiami. Giedodamas daugiau susitelkę į žodžius ir gaidą, daugiau įsi-jauti.

Ir giesmėje, ir dainoje prasmingi ir gražūs žodžiai, papuošti melodijos skambesiu, sudaro malonią darną.

Pasvarstykime bent kiek dainų, paimekime pavyzdžių. Štai žaidimų dainelė:

Klausia žvirblis čiulbuonėlis pas tą pilką karvelėlį, kaip, kaip aguonėles sėti... Pabrauktieji žodžiai nusakyti rusiškai: vorobei spraišal u golia. Lietuviškai būtų šitaip: Klausia žvirblis čiulbuonėlis tą pilką karvelėlį (arba: to pilkojo karvelėlio), kaip, kaip aguonėles sėti... Koks čia reikalas kartoti tą rusicizmą, kad dainelė visai gražiai skamba lietuviškai!

Štai ir ši daina dažnai girdime dainuojant:

O kas sodai do sodeliai — kada žydi, kada ne.
O kas mergos do mergelės — kada myli, kada ne...
Šioje dainoje svetimybė do keiskime savą žodelių per:
O kas sodai per sodeliai...

O kas mergos per mergelės... Lietuvos kaime sakėdavo: Kas tu per vyras, kad pūro avių neužišmeti! Kas tu per vienas, kad niekas čia tavęs nepažišta? Kas per merga, kad ausi nemoka!

Ogi vietoj per galime sa-kyti ir tie (tie sodeliai) ir tos (tos mergelės).

Štai jurbarkiškių daina:

Piauj broliukai žalioj lankoj baltus dobilėlius, ojoj, ojoj, baltus dobilėlius.

Bepiaudami sudūmojo, nulaužė dalgelį, ojoj, ojoj...

Ein mergelė pro šalelę pilka sėrmėgėlė...

Kad ir pilka sėrmėgėlė, bet meilūs žodeliai...

Jurbarkiškiečiai daugelį žodžių trumpina. Sutrumpinti čia ir piauj, ein, žalioj, lankoj. Tik-

A. GIEDRIUS

taigale žodžio netaria j, o ta-ria, kalbėdami ir skaitydami, šitaip: pjau broliukai žalio lan-ko...

Antrajame posme žodį su-
dūmojo keiskime savą žodžiu
susimąstė: bepiaudami susimąs-
tė. Bus ir prasmingiau, nes prie
sudūmojo dar rektų pridėti ir
ką sudūmojo (sumanė), o dai-na to nepasako. Pilką sėrmėgė-
lę (gudišką) keiskime į pilką
drabužėlį šitaip:

Ein mergelė pro šalelę
pilku drabužėliu...
Kad ir pilkas drabužėlis,
bet meilūs žodeliai...

Sėrmėgą lietuviškai vadina-me miliniu (milinė), rudine. Tai yra toks iš vilnos austas il-gas, sunkus drabužis (lyg ir pa-letas), dėvimas šaltame ore (ru-deni, žiemą). Kaipgi mergelė

karštų šienapiūtės laiku eiti sėrmėga (rudine) apsilvilkus? Tas žodis dainos kūrėjų ar atpa-sakotojų nesuprastas, arba jos dėvėjimo paprotys paimtas iš gudų. (Rusijoje man yra tekę matyti vasarą kaimo mergaites rytais apsilvilkusias milinėmis — sėrmėgomis.)

Daugiau paimekime pavyzdžių iš knygų. Štai St. Simkaus dai-nų rinkinys su gaidomis „Plaukia sau laivelis“, išleistas Vals-tybinės Grožinės Literatūros Leidyklos Vilniuje 1961 m. To rinkinio 13 psl. pirmajame dai-nos posme skaitome:

Pas močiutę augau,
Valelę turėjau.
Kas rytelis vakarėlis
Darželėlinėjau.
O trečiasis posmas jau prasi-deda šitaip:

Į darželįėjau...

Toje pačioje dainoje netiktų tą patį žodį dvejais linksniuoti. Ir pačiai melodijai čia, atrodo, geriau „Į darželįėjau“, ne „Darželėlinėjau“. Tos pačios dainos paskutinė eilutė jau su-
j: „Į kiemelįėjau.“

Dėl to kiemelio, Mergaitė, nu-sipynus vainikėlį ir ant galvė-lės užsidėjus, į kiemelįėjo! Plačiai įprasta prasme kiemas — tam tikras plotas žemės ūki-ninko sodyboje tarp gyvenamo namo, klėties, daržinės ir tvar-to. Tiesa, kaip sakoma kiemi-nėti, eiti per kiemus, svečiuo-tis, tik tas žodis per daug jau prastas dainai. Kitame tos pa-cios dainos variante pasakyta, kad mergaitė su vainikėliu į jaunimąėjo. Gražiau, tikriau. Taigi paskutinio posmo pasku-tinė eilutė reiktų dainuoti:
Į jaunimąėjau.

Kam nepatinka nesumažybin-tas jaunimas, tegu taria „jaunimėlinėjau“, o tokiu atveju jau reiktų tarti ir „darželėlinėjau“.

19 psl. šitokia dainelė:

Vai, kur nužėgliuos,
Vai, kur nuliūliuos
Rausvo vario laivūžėlis,
Balto šilko žėglėlis.

Ar per jūreles,
Ar per mareles,
Ar į Tilžės miestužį,
Kur yr' mano mergelė.

Žėglis — skolinys iš vokiečių kalbos (das Segel). Mūsų žody-nai nurodo savo kalbos žodį—
bure. Didžiajame lietuvių kal-bos žodyne yra net šitoks pa-
vyzdys iš dainos:

ant jūrių kraštelį
ant šilkų burelių (skalbsiu).
Dėl to ir St. Simkaus dainą dainuokim pataisytą:
Vai, kur nuburiuos,
Vai, kur nuliūliuos

Balto šilko burelė?
Ta eilutė „Kur yr' mano mer-gelė“ irgi su vokišku atspalviu: čia visai nereikia to yr'. Tą ei-lutę tarkime:

Kur mano mergužėlė.
(Bus daugiau)

Pedagogika ir psichologija LKMA suvažiavime

Pedagogika ir psichologija, nors ir labai artimos viena ki-tai mokslo šakos, tačiau mūsų laikais taip išaugo ir išsišako-jo, kad kiekvienai reikia atski-ro traktavimo. Tai mintyje turi ir Lietuvių Katalikų Mokslo A-kademija, rengdama savo suva-žiavimą rugsėjo 1-6 Toronto.

Psichologijos sekcija rūpin-tis pavesta dr. Agotai Sidlauskai-tei, kuri profesorijauja Ottawos universitete, yra vaikų studijų centro direktorė ir vadovauja eksperimentinei vaikų vasaros stovyklai. Psichologiją yra stu-dijavusi Vytauto Didžiojo uni-versitete Kaune, Milano uni-versitete pas prof. A. Gemelli ir Minnesotos universitete. Yra išleidus mokslinių studijų ita-lų ir anglų kalbomis. Jos spe-cialybė — vaikų psichopatalogi-ja. Šia proga ji skaitys paskai-tą „Neuropsichologija ir asme-nybės ugdymas“.

Kitas paskaitininkas bus ku-nigas dr. Antanas Paškus. Jis yra baigęs teologines studijas Gregorianum universitete Ro-moje, o psichologiją studija-vęs Muenchene, kur įgijo dak-taro laipsnį. Vėliau dar studija-vus New Yorke, gaudamas klin-kinės psichologijos magistro laipsnį. Šiuo metu dėsto psicho-logiją Gannon kolegijoje (Erie, Pa.). Spaudoje reiškiasi psicho-loginio-filosofinio pobūdžio straipsniais.

Pedagogikos sekcija rūpinasi ir jai suvažiavimo metu vado-vaus dr. Antanas Ramūnas-Pa-plauskas, Ottawos universiteto profesorius, pedagogikos fakul-teto vicedekanas bei lyginamo-sios pedagogikos centro direk-torius. Savo pedagoginius mokslus jis yra pradėjęs Vy-tauto Didžiojo univ-tete Kau-ne; vėliau juos tęsė Vienos u-niversitete, įgydamas daktaro laipsnį. Padėjęs kurį laiką Vie-nos univ-tete, toliau studijas gilino įvairiuose Vokietijos

11:15 — simpoziumas. I-oji dalis: Mokyklų ateitis ir jauni-mas.

4:30 — simpoziumas. II-oji dalis: Mokyklų ateitis ir finan-sai.

Simpoziume dalyvauja: PL B atstovai, švietimo tarybų at-stovai ir tėvų komitetų nariai.

8 val. vak. — pasirošimas laužui.

Seštadienis, rugpjūčio 22
10 val. ryto — L. Sagio pas-
kaita: Jaunimo meninių viene-tų organizavimas ir išlaiky-mas.

Sekmadienis, rugpjūčio 23
Apie 10 val. ryto — iškil-mingas stovyklos uždarymas.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

NEKILNOJAMO TURTO PERVERDIMO BŪDAI

Klausimas

Esu sena pana. Turiu gerą tarnybą, idomų darbą ir kiek man reikia pinigų. Vasaromis gaunu mėnesį atostogų ir kas-met vykstu arba į Europą, ar-ba į Pietinę Ameriką. Nors ir niekuomet neištekėjau, esu pa-tenkinta savo gyvenimu, ypa-tingai kai matau, kokių rūpes-čių turi mano ištekęsios drau-gės: niekuomet neturi užten-kamai pinigų, turi vargų su sa-vo vyrais ir su savo vaikais. Niekur jos nevažiuoja ir nieko sau nenusiperka, o šeima jų nevertina.

Turiu problemą, dėl kurios norėčiau sužinoti Tamstos nuo-monę.

Prieš ketverius metus nusi-pirkom namus vasarajimui ka-lnuose. Užmokėjom virš 40,000 dolerių, o dabar jie verti ma-žiausiai 60,000. Pirkau susidė-jusi su savo jaunesnija seserim ir svainiu, t.y. jos vyru. Aš idėjau pusę reikalingų pi-nigų, jie kitą pusę. Turėjom savo advokatą. Neėmėm pasko-los iš banko, mokėjom gry-nais. Advokatui pasakėm, kad perkam pusiau ir kad norim, jog būtų atitinkamai sudaryti dokumentai. Jis viską sutvar-kė, ir man tada į galvą neatė-jo, kad jis padarys man tokią didelę šunybę.

Atsitiko šitaip.

Visi man sakė, kad reikia va-daryti testamentą. Girdi, vai-kių neturi, reikia nurodyti, kam nori palikti savo turtą. Turiu dvi seseris, abi ištekęsios. Ta, su kuria pirkom namus, gyve-na netoli manęs, o kita — Kan-sas valstijoje. Sugyvenu gerai su abiem, tai ko čia, rodos, ir bereikėtų. Nuėjau pas advoka-tą savo testamentą sudarymo reikalu, tik ne pas tą, kuris num sutvarkė dokumentus, kai pirkom namus.

Kai advokatas mane paklau-sė, koki turtą turiu, aš jam pa-sakiau ir užsiminiau apie turi-mus su seserim ir svainiu na-

universitetuose. Atvykęs į Ka-nadą, dėstė Montrealio univer-sitete.

Yra parašęs eilę veikalų bei mokslinių straipsnių įvairiomis kalbomis, žinomų pasauliniu mastu. Jis skaitys paskaitą „Lietuvių pedagogikos kryžke-lės“.

Kitas paskaitininkas bus ku-nigas dr. Jonas Gutauskas, teo-logijos doktoratą įgijęs Vytauto Didžiojo universitete Kaune, vėliau dėstęs Lietuvos bei Kolumbijos kunigų seminarijo-se, o Kanadoje gavęs pedagogi-kos daktaro laipsnį. Yra para-šęs mokslinių knygų bei straips-nių. Šį kartą kalbės tema „Sei-mos ir mokyklos vaidmuo lie-tuvybės ugdyme“.

Apie mokytojus dabartinėje pavertoje Lietuvoje kalbės Ge-nutis Procuta, šiuo metu dės-tas pedagoginius mokslus Chi-cagos universiteto lyginamo-sios pedagogikos centre.

J. A. Račkauskas skaitys pa-skaitą apie lietuvių įnašą Eu-ropos pedagogikon. Jis yra gi-męs 1942 Lietuvoje; pedagogi-kos magistro laipsnį gavęs De Paul universitete, Chicagoje, už darbą iš Lietuvos švietimo istorijos. Šiuo metu jis yra vie-nas iš Chicagos Cook County švietimo direktorių ir dėsto State College pedagogiką.

S.J.

mus. Tada jis man liepė atsi-nešti dokumentus; noris į juos pažiūrėti. Kitą vakarą atnešiau. Jis, pažiūrėjęs, mane painfor-mavo, kad dokumentai sudary-ti tokiu būdu, jog, man mirus, namai automatiškai pasiliktų seseriai ir svainiui ir kad aš negaliu testamentu būdu to pa-keisti.

Pasiutau. Aš nenoriu palikti savo namų dalies vienai seser-iai; aš gi turiu dar kitą se-serį, kuri turi mano mylimus vaikučius ir kurios finansinė padėtis yra žymiai prastesnė už jaunesniosios. Tada advokatas man liepė pasikalbėti su seserim ir svainiu dėl popierių pa-keitimo. Žadėjo, jiems sutikus, tuos popierius sutvarkyti mano norimu būdu.

Maniau, kad jokių sunkumų su seserim ir jos vyru neturė-siu: paaiškinsiu reikalą, ir ma-no advokatas viską sutvarkys. Tačiau išėjo visi kitaip. Jie a-bu ant manęs nesvietiškai su-pyko, net plūsti pradėjo. Pra-dėjo man sakyti, kad anas ad-vokatas yra geresnis už mano dabartinį ir kad jie nesutiks da-ryti pakeitimų.

Tokio siurprizo niekuomet nesitikėjau. Mane šis įvykis bai-siai sukrėtė. Rodos, pažįsti sa-vo artimuosius nuo pat mažens, o paskui pasirodo, kad visai jų nepažįsti.

Bet dabar aš tai tikrai užsi-spyriau. Nesvarbu, kiek man tas reikalas atsisė, noriu jį su-tvarkyti.

Paskambinau savo advoka-tui ir pasakiau, kad jie nesu-tinka pakeisti nuosavybės po-pierių. Jis atsakė maną, kad jie apsigalvos ir sutiks; patarė duoti jiems daugiau laiko „ap-simislėti“. O kam jiems ilgai galvoti? Reikalas visai aiškus: aš idėjau pusę pinigų, mano yra pusė namų. Nė advokato nereikia, tokiame paprastam da-lykui suprasti.

Prašau man patart, ar yra ge-ra idėja duoti jiems daugiau lai-ko apsigalvoti. Gal jie visai ma-ne nori apsukti ir jau dabar galvoja visus namus iš manęs išvilioti? Ar galima juos pri-versti teismo keliu pakeisti do-kumentus, jei jie nesutinka gerkuoti? Jei taip, tai kokių bū-du?

Būsiu labai dėkinga už Tamstos patarimą.

Darbininko skaitytoja,
New Yorko valstija

Atsakymas

Perkant namus kartu (joint-ly) su kitu asmeniu arba su ki-tais asmenimis, reikia nuodug-niai susipažinti su įvairiais ne-kilnojamojo turto pervedimo būdais (modes of conveyance). Kiekvienas būdas turi savo spe-cifines teises pasekmes.

Tamstos namų pirkimo atve-ju buvo galimi trys būdai. 1)Vi-si trys asmenys (Tamsta, sesuo ir svainis) galėjo namus pirkti kaip „joint tenants“. Tai reikš-tų, kad vienam mirus, turtas pasilieka kitiem dviem savini-nkam. Galutinai paveldi, žinč-ma, tas, kuris ilgiausiai gyve-na. 2) Galėjo pirkti tokiu bū-du, kad visi trys turėtų vieną trečdajį nekilnojamojo turto kaip savo nuosavybę. Vienam mirus, jo dalis būtų paveldima tų asmenų, kurie yra jo arti-miausieji palikuonys (heirs-at-lam), arba, jei jis arba ji pa-lieka testamentą, tada jo arba jos dalis pasiliktų tiem asme-nim, kuriu buvo „palikta“ pa-gal testamentą. Toks būdas va-(nukelta į 6 psl.)

Laisvosios Lietuvos skelbto konkurso laureatai, mecenatai ir dailės akademijos garbės svečiai. Iš k. į d. Ma-rija Eivaitė, rašyt. Anatolijus Kairys, rašyt. Jurgis Gliauda, rašyt. Aloyzas Baronas ir Lilija Jadvirytė. Stovi: LAS gen. sekretorius Z. Peckus, dail. A. Rūkstėlė, Valerijonas Šimkus, prof. Adomas J. Bagdonavičius, A. Macianskis ir J. Juozaitis. Nuotr. P. Maletos

Kanados ir JAV mokytojų studijų savaitės programa

Sekmadienis, — rugpjūčio 16
6 v.v. — stovyklos atidary-mo iškilmingas posėdis.

6:30 — prof. A. Salio pas-
kaita: Kodėl lietuvių kalba yra svarbi indoeuropiečių kalboty-rai.

Pirmadienis, rugpjūčio 17

10 val. ryto — simpoziumas: Lietuviška mokykla ir jauni-mo organizacijos. I-oji dalis: principiniai pasikalbėjimai.

11:15 — II-oji dalis: grupi-nės diskusijos ir praktiško veik-lo plano bei darbo gairių ruo-ša.

4:30 — III-oji dalis: bendros išvados, palyginimai, rekomen-dacijos.

Simpoziumą praveda inž. V.

Kamantas. Atstovauja: skau-tam — fil. A. Rugienius, skau-tėm — fil. M. Kizienė, ateiti-ninkam — A. Puteris, sporto organizacijom — S. Krašaus-kas, JAV liuanistinėm mokyk-lom — mkt. P. Joga, Kanados liuanistinėm mokyklom — mkt. J. Andrusis.

8 val. vak. — susipažinimo vakaras; praveda muz. F. Stro-lia.

Antradienis, rugpjūčio 18

10 val. ryto — prof. A. Sa-lio paskaita: Dvikalbų vaikų tarties taisyms.

11:15 — muz. F. Strolis pas-
skaita: Kokios lietuviškos dai-nos jaunimui tinka ir patinka.

4:30 — simpoziumas: Moky-

klų pagerinimas. Praveda Chica-go liuanistinio instituto auk-lėtiniai: G. Aukštuolis, L. Gry-bauskaitė, R. Pliplytė ir L. Raslavičius.

8 val. vak. — vakarinė prog-rama.

Trečiadienis, rugpjūčio 19

10 val. ryto — mkt. D. Oran-taitės paskaita: Vietinės mo-kyklos metodų pritaikymas lie-tuviškose mokyklose.

11:15 — prof. A. Salio pas-
skaita: Žodyno gausinimas ir svarinimas.

4:30 — mok. P. Balčiūno pa-
skaita: Kokį mokinį gauna li-tuanistinė mokykla iš vietinių mokyklų.

8 val. vak. — „Partizanų va-karas“.

Ketvirtadienis, rugpjūčio 20

10 val. ryto — prof. A. Sa-lio paskaita: Žodžio kirčio kil-nojamumas.

11:15 — mok. J. Ceponkūtės paskaita: Skaityba ir skaity-mas.

4:30 — dr. R. Kriaučiūno pas-
skaita: Jaunuolio psichologija.

8 val. vak. — literatūros va-karas.

Penktadienis, rugpjūčio 21

10 val. ryto — tėvo J. Vaiš-nio, S. J., paskaita: Religinis auklėjimas.

11:15 — prof. A. Salio pas-
skaita: Žodžio lyčių vartojimo ydos.

4:30 — dr. I. Gražytės pas-
skaita: Dabartiniai lietuvių ra-šytojai, kurių veikalus turėtų skaityti mūsų moksleiviai.

8 val. vak. — pasirošimas laužui.

Šeštadienis, rugpjūčio 22

10 val. ryto — L. Sagio pas-
skaita: Jaunimo meninių viene-tų organizavimas ir išlaiky-mas.

Laisvosios Lietuvos partizanų pagerbime Chicagoje jaunimo teatro nariai atlieka montažą iš premijuotų romanų. Iš k. į d. J. Jadvirytė, M. Eivaitė, R. Vasiukevičius. Nuotr. P. Maletos

Romuva šiemet imsis naujų rūmų statybos

(tąsa iš praeito nr.)

Ką gimnazija yra padariusi? „Brangūs lietuviai! Tiems jūsu, kuriems ne tiek rūpi vaikuose išlaikyti lietuviškąją gyvybę, noriu šia proga priminti, ką gimnazija yra padariusi jūsu vaikų naudai. Iki šiol ji yra išleidusi per 250 jaunuolių su vadinamąja Mittlere Reife! Daugumas tų 250 jaunuolių būtų niekad mažosios abiturijos nepasiekę, nes valstybinėm vokiškom gimnazijom ne vienas jų netiko dėl per menkų gabumų. Tai nereiškia, kad mūsų gimnazijos mokytojai būtų žemesnis už vokiškųjų gimnazijų. Tai reiškia, kad beveik nė vienas anų 250 jaunuolių tėvų negalėjo savo menkesnių gabumų vaikui leisti į privačias vokiškas gimnazijas dėl jų brangumo. Privačios vokiškos gimnazijos ima šiandien už mokslą mėnesiui 500 markių, o kartais ir daugiau, pas mus mėnuo atsieina 70 markių.

Vasario 16 gimnazijos mokslo lygi geriausiai liudija mūsų abiturientai. Paskutiniuosius metus jie visi išlaikė egzaminus svetimojo gimnazijoje, Oberschul-amto skiriamų nepažįstamų mokytojų egzaminuojami. Jiem abiturijos egzaminai yra sunkesni nei vokiškiems, nes jie egzaminuojami iš visų pagrindinių dalykų ir dar kai kurių ant-raeilių (viso iš 9), tuo tarpu vokiški abiturientai bent žodžiu teatsakinėja tik 2-3 dalykus. Be to, mūsų abiturientai dar turi laikyti egzaminus iš lietuvių kalbos, kurios žinių reikalaujama tiek pat, kiek vokiškių kalbos; dar esti privalomas egzaminas iš Lietuvos istorijos. Visai neseniai, šio mėnesio pradžioje, ir šiemet visi trys prie abiturijos egzaminų prileistieji abiturientai juos sėkmingai išlaikė (pernai taip pat visi trys mūsų prileistieji).

Naujas bendrabutis turi būti pilnas

„Stovėdama lietuviškos sargboje ir kartu nešdama jūsu vaikams labai konkrečios naudos, gimnazija nori šiuos uždavinius atlikti vis geriau. Senoji pilis, kurioje yra bendrabutis, suryja kasmet stambias sumas remontam. Jai reikalingas kapita-

linis remontas, kuris atsieitų pusę milijono markių. Tat užsimota statyti naują bendrabutį, kuris atsieis apie milijoną. Jo statybai jau šiemet metam Bonnos paskirta 70,000 markių, tiek pat Stuttgart. Lietuvių dalis, kurią reikia surinkti dar šiais metais, yra taip pat 70,000 markių. Be abejo, Vokietijos lietuviai šios sumos nesusėdės. Mūsų akys nukreiptos užjūrius, visų pirma į JAV-bių lietuvius. Jie kasmet gimnazijos išlaikymui suaukvoja paskutiniu metu 100,000 markių. Per šiuos ir ateinančius dvejus trejus, o gal net ketverius

Vasario 16 gimnazijos šokėjos su savo mokytoja Elza Tamošaitiene.

metus ant jų pečių užgrius dvigubai sunkesnė našta nei iki šiol. Reikia tikėtis, kad užjūrio lietuviai mus supras ir mum padės. Padės, be abejo, tada, jei matys, kad mes rimtai žiūrime į reikalą savo vaikuose išlaikyti tautinę gyvybę.

Taiigi labai aišku, ko šis momentas, kai atverčiame velėną naujam bendrabučui statyti, reikalauja: pasiryžti savo vaikus, visus iki vieno, jei tik jie tinka gimnazijai, jom leisti, kad pastatysimui namai ilgą metų eilę būtų pilni lietuviškojo jaunimo. Tai turi būti tarsi mūsų priesaika, kurią šią valandą turime duoti, jei norime šiame krašte išlikti lietuviams.

Lai Dievas laimina naujojo bendrabučio statybą mūsų jaunimo ir mūsų visų labui!

Velėnos atvertimas

Svarbiausiais iškilnių daliai — velėnos atvertimui — direktorius pakvietė Vokietijos lietuvių bendruomenės tarybos narių ir valdybos reikalų vedėją J. Lukošį, Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorių prelatą dr. J. Avižą, bendrabučio statybos vėjus vedėją tėvą Alfonsą Bernatonių. Buvo pakviestas ir Vokietijos lietuvių evangelikų sielovados vedėjas senjoras kun. A. Keleris, bet jis negalėjo atvykti. Kiekvienas iš pakviestųjų ir pats direktorius V. Natkevičius atvertė po velėną, susirinkusiems smarkiai plaujant.

dos informaciją, kad apie 15,000 Lietuvos vokičių laukia vizų išvykti į Vokietiją. Jie lietuviškai. Daugumos vaikų nemoka vokiškai. Jie pasibels į mūsų gimnazijos duris. Reikia pasistengti, kad galėtume praverti naujų namų duris, nes sename name nebus vietos. Ir iš viso bus sunku į Romuvą patekti, nes dėl vietų kils didelės varžybos.

Tėvas Bernatonis išreiškė vilčių, kad naujo bendrabučio statyba susilauks rėmėjų ir greitai bus baigta.

Trys nauji atestatai

Iškilnių nuotaiką padidino brandos atestatų įteikimas šių metų abiturientams — Rudolfui Landui, Gintarui Radionovui ir Petriui Verseliui. Juos visus direktorius iššaukė, papasakojo biografijas, įteikė atestatus, palinkėjo pasirinkti mėgiamas studijas ir rimtai studijuoti, o ne studentauti.

Meninė programa

Iškilnių kalbos, dažnai nu-skambėjusios susirūpinimo gaidėle, nors pilnos ryžto ir tikėjimo, ne vienam klausytojui iššaukė raukšlę ant kaktos. Ją nubraukė linksmos mokinė dainos ir šokiai. Bus laiko rūpesčiui, o dabar šventė. Mokytoja K. Motgabio vadovaujamas mišrus choras padainavo 6 liaudies dainas, o mokytoja Tamošaitienės išlavintos merginos pašoko 4 šokius. Skambūs, jauni balseliai, besispyšą veidai ir žvalūs judesiai kvietė viską užmiršti ir gyventi dainos bei šokio nuotaikomis, išbandyti laimę loterijoje, pasiėmę kučionius, pajaukauti ir, kieno sąnariai dar nesustingę, įsisukti į šokėjų ratą.

Laužas

Didesnės iškilnės Romuvoje vasarą neapsieina be laužo. Jis daug kam primena jaunystės naktigones, skautų iškilas, kai kuriems ir partizanavimo dienas. Miesto gyventojus laužai nuteikia romantiškai, iššaukia susimastymą. Užtat prie laužo visada noriai renkamas.

Laužas Romuvoje buvo didelis. Ramiams orui esant, jo liepsna tiesiai kilo į dangų. Parke nusistiesę ilgi, drebą šimtmetinių medžių šešėliai. Betruko tik Joninių nakties ragėnų, saugančių paparčio žiedą. Užtat mokinys M. Siušelis suorganizavo linksmą programėlę, į kurią buvo įtraukti ir žiūrovai.

Pamaldos

Rytą visi žvalūs ir pailsėję susirinko į pamaldas. Buvo pasidaryti tragiška. Kalbėtojas atkreipė dėmesį į vokičių spau-

Vasario 16 gimnazijos mergaitės šoka sadutę

Humoristinis lenciūgėlis. Šoka Vasario 16 gimnazijos mokiniai.

HARTFORD, CONN.

Bus Lietuvių diena Rugpjūčio 9, sekmadienį, Hartfordo lietuvių radijo Tėvynės Garsų valanda rengia įdomią Lietuvių dieną, kuri bus Lietuvių Darže (Lighthouse Grove Park), East Hartford, Conn.

Gegužinė prasidės 12 val. vidurdienį ir tęsis iki 9 val. va-

karo. Nuo 4 val. gros Jono Martino (John Martin) orkestras; tad svečiai galės penketą valandų smagiai pašokti.

Bus taip pat ir lietuviškų valgių, kuriais svečiai galės pasivaistinti, atsigavindami skaniais gėrimais. Kita dalis publikos turės progos pasigėrėti šio parko gražia gamta ir Connecticuto upės bangomis.

Hartfordo ir apylinkių lietuvių (malonėkit atsivesti ir amerikiečių) prašomi šioje įdomioje Lietuvių dienoje gausiai dalyvauti.

Galima laimėti dail.

J. Paukšties pavelskė Dailininkė Jadvyga Paukštiesnė iš Chicago yra padovanojusi Hartfordo lietuvių Tėvynės Garsų radijo valandai savo kūrinių — akvarelę. Ši paveikslą bus galima laimėti.

Paveikslas išstatytas L.A.P. klubo svetainėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Kiekvienas gali su juo susipažinti ir įsigyti laimėjimo bilietų.

J. Lukošius

Jonas Bernotas

Tėvų pranciškonų vienuolynui, Aušros vartų koplyčiai, Kultūros židiniui — Jaunimo centrui auکوjo

1000 dol.: N. N. Brooklyn, N. Y.

400 dol.: N. N. Brooklyn, N. Y.

Po 200 dol.: C. Kazlauskis, New Hyde Park (pažadėjo 500 dol.), Pauline Constantine, B-klyn (pažadėjo 1000 dol.).

Po 100 dol.: Ed. Bush, New Hyde Park, J. Gowell, Brooklyn (pažadėjo 200 dol.), John Lekstutis, Valley Stream, N.Y., M. Čizauskas, Woodhaven, J. Jakučionis, Brooklyn (pažadėjo 300 dol.), V. Lisauskas, B-klyn, Walter Jannas, Brooklyn, N.N. Richmond Hill.

Po 50 dol.: A. Fedronas, New Hyde Park (pažadėjo 200 dol.), T. Shsko, New Hyde Park, J. Drelick, Mineola, Rev. J. Tautkus, Omaha, Nebr.

Po 300 dol.: C. P. Swedish, W. Hempstead, N. Y. (pažadėjo 300 dol.), V. Daszkiewicz, Brooklyn (pažadėjo 300 dol.) įrašo Prancišką ir Tomą.

Po 25 dol.: Erich Unger, Cleveland, Ohio, S. Matulionis, Manhasset, J. Novosedlick, Mass-peth (pažadėjo 100 dol.), Anthony Oželis, E. Meadow, pažadėjo 1000 dol.) įrašo Petronę ir Antaną Oželius, A. Tač-lauskas, Hicksville, N. Y. (pažadėjo 100 dol.) įrašo Anelę Vidiškį, Dr. Budrys, S. C., Chicago, Ill.

Po 20 dol.: S. Kancler, B-klyn (pažadėjo 100 dol.), J. Brangaitis, Bellerose, N.Y. (pažadėjo 100 dol.) įrašo V. M. Vaičiūnus ir M. M. Brangaičius, Anna Gadeikis, Westbury, N. Y., Ed. Verba, Massapequa, Pk N. Y., Joseph V. Roland, San Francisco 18.50).

Po 15 dol.: E. Shemet, Massapequa, J. Johnson, Brooklyn (pažadėjo 350 dol.), V. Stak-nis, Elizabeth, A. Kondrotas, Richmond Hill (16 dol.) padadėjo 1000 dol., S. Budris, New Hyde Park.

Visiems aukojusiems teatlygina Visagalis!

Jamžinkite save ir savo šeimos mirusius šiame kilniame darbe Dievo garbei ir Tėvynės labui. Paskubėkite dosnia auka, kad visi statybos darbai kuo greičiau pasistūmėtų pirmyn. Nepamirškite šių kilnių planų prisiminti ir testamentuose. Mūsų padėka ir maldos. Dabarties ir ateities kartos nepamirš Jūsų. Aukus siųsti: Building Fund Franciscan Monastery, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

IŠ VISUR

— Australijos Lietuvių Bendruomenės šikūrimo 20 m. jubiliejus Sydneyje bus atžymėtas dviejų dienų iškilėmis: rugpjūčio 9 ir 15. Oficialioje iškilnių dalyje numatoma pagerbti ryškesnius bendruomenės darbuotojus ir kultūrininkus.

— Ateitininkų federacijos VIII kongrese, kurs įvyks Chicagoje rugsėjo 4-7, įvyks ir religinė paroda Jaunimo centre. Parodos surengimu rūpinasi dail. A. Valeška.

— O. Nendres naujas romanas „Antroji banga“ išėjo iš spaudos. Gaunama pas knygu platintojus. Kaina 3 dol.

— „Life Lines“ leidžiamas Dallas, Texas, tris kartus per savaitę, liepos 6 paskelbė ilgą rašinį „The Baltics“ — 30 years of Russia“. Laikraštis mus pasiekė J. A. M. dėka.

— Lietuvos pasiuntinybė Washingtono praneša, kad birželio 25 įvyko Baltijos valstybių diplomatinė atstovų pasitarimas. (E)

— „The Detroit News“ liepos 10 įdėjo Birutės Kutkutės, iš Detroito, su tautiniais draubūžiais, nuotrauką ir paminėjo Pavergtų tautų savaitės iškilnių programą Detroito. (E)

— Lietuvos vyčių metinis seimas šiemet įvyks rugpjūčio 19-23 Chicagoje, Ill., Sheraton-Chicago viešbuty.

— Ateitininkų jubiliejinio kongreso koncertas įvyks rugsėjo 5 d. Orchestra Hall patalpose. Koncerto rengimo komisi-jai vadovauja V. Radzius.

— Pavergtų tautų savaitės minėjimas Washingtono, Georgetown Un-to patalpose, įvyko liepos 14. Pagrindiniu kalbėtoju buvo kongresmanas Edward J. Derwinski (iš Ill.). Atstovų Rūmų užsienio reikalų komisijos narys, Lietuvos pasiuntinybei minėjime atstovavo dr. S. A. Backis.

— Bernardas Brazdžionis, neseniai iš spaudos išėjusios lyrikos rinktinės „Poezijos Pilnatis“ autorius, sutiko paskaityti savo poezijos literatūros vakarę, kuris įvyks rugsėjo 4 d. 7 val. vak. ir yra rengiamas Sat-rijos korp! ateitininkų kongreso metu Jaunimo centre, Chicago, minint ateitininkijos 60 metų sukaktį.

— „The Spectator“, Hamilton, Kanadoje plačiai skaitomas dienraštis (jo tiražas siekia 175,000 egz.) liepos 4 d. laidoje įdėjo keturių skilčių aprašymą apie katalikų Bažnyčios padėtį okup. Lietuvoje. Jo ant-raštė: „Kunigai protestuoja prieš rusų pastangas sužlugdyti Bažnyčią Lietuvoje“. Kanados dienraštis plačiai atpasakoja okup. Lietuvos kunigų rašto — skundo sovietų min. pirmininkui A. Kosyginui turinį. Laik-raščiai žinias apie kunigų memorandumą pateikė K. Baro-nas, Kanados L. Bendruomenės krašto valdybos sekretorius. Jis ta proga kanadiškojo dienraščio skaitytojams suteikė žinių ir apie lietuvius Kanadoje, jų bažnytinę, visuomeninę veiklą bei apie Kanados Lietuvių Bendruomenę. (ELTA)

— Romoje anglų kalba leidžiamas dienraštis „The Daily American“ liepos 5 straipsnyje apie skulptūrą paminėjo Lietuvoje gimusių skulptorių Jacques Lipschitz, o Milane leidžiamas „Avanti“ straipsnyje apie žymųjį meno kritiką Bernard Berenson (liepos 11) nurodė, kad kritikas — amerikietis, bet gimęs Lietuvoje. (E)

— Jaunosios kartos meno paroda bus organizuojama Melbourne būsimų Australijos Lietuvių Dienų proga gruodžio 27-31. Dalyvavime tik viena sąlyga — kūrėjai turi būti ne vyresni kaip 30 metų amžiaus.

Gražusis George čteras. Čia yra Slyvynų Blue Water vasarvietė Informacijos reikalais kreiptis: Blue Water Manor Diamond Point, N. Y. 12824 (518 NH 4-5071. Nuotr. V. Mazello.

AŠTUNTASIS ATEITININKŲ FEDERACIJOS KONGRESAS CHICAGOJE, RUGSĖJO 4-7

- LITERATŪROS VAKARAS rugsėjo 4 dieną 7 v. v. Jaunimo centre

- KONCERTAS rugsėjo 5 d. 8 v. v. Orchestra Hall saleje. Diriguoja prof. V. Marijošius, programą atlieka pianistas A. Smetona, solistai D. Stankaitytė, S. Baras, A. Brazis, J. Vaznelis.

BILIETAI: parteris 8 ir 7 dol., I balkone — 7 ir 5 dol., II balkone — 3 dol. Užsakomi šiuo adresu: Marginal 2511 West 69th Street Chicago, Ill. 60629. Čekius rašyti: Lit. R. Cath. Federation Ateitis.

- BANKETAS rugsėjo 6 d. 7 v. v. South Shore Country Club.

Stovyklaujančios mergaitės žaidžia. Vadovauja Alberta Astraitė (kairėje) ir Vytautas Kliorys — dešinėje — rašo viduryje. Nuotr. L. Tamošaitis.

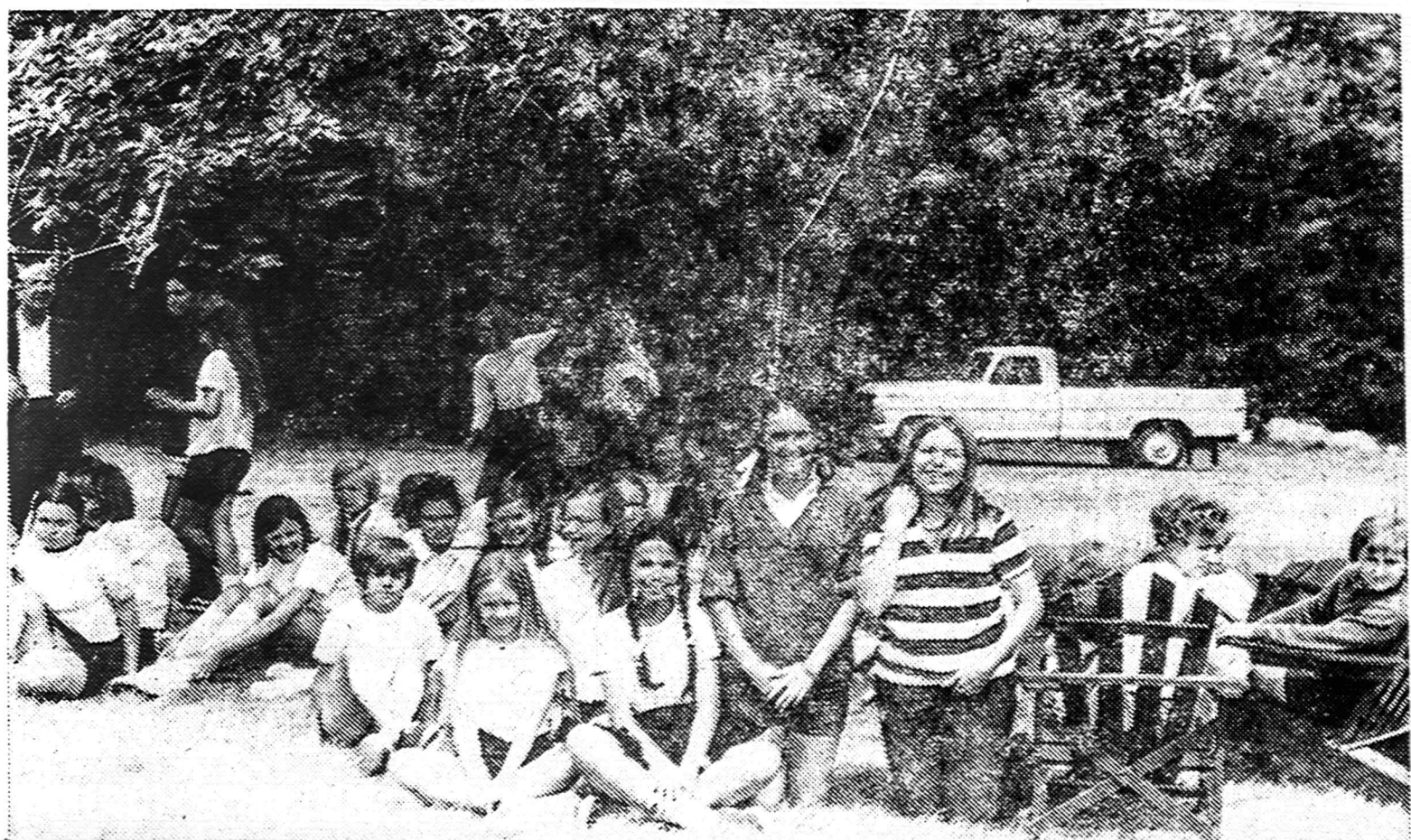
Mergaitės stovyklavo Neringoje

Rugpiūčio 1 baigėsi mergaičių stovykla naujoje stovyklavietėje Neringoje, kuri įrengta Vermonto valstybės kalnuose. Tokios mergaičių stovyklos kasmet buvo rengiamos Putnamo seserų sodyboje. Jų pastangomis praėjusiais metais įsigyta nauja stovyklavimo vieta Vermonte, netoli New Yorko

valstybės sienos. Stovyklavietė yra 1500 pėdų aukštumoje, 10 mylių į vakarus nuo Bratleboro miestelio, prie 9 kelio.

Čia buvo surengta pirmoji mergaičių stovykla, į kurią suvažiuavo mergaitės ne tik iš šios apylinkės, bet ir iš Chicago, Washingtono, Toronto.

Stovykla prasidėjo liepos 5 ir tęsėsi visą mėnesį. Liepos 26 visos stovyklautojos autobusais buvo nuvežtos į Putnamą, kur vienuolyno sodyboje vyko liepnių diena. Stovyklautojų choras giedojo per pamaldas, pasikui visos atliko dainų ir šokių programą.

Mergaitės išsisis po dienos darbų po plačiašakę švelni. Nuotr. L. Tamošaitis.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ-DOVANAS Į LIETUVĄ

ir įvairius USSR kraštus

naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešporyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimus įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 E. Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6363
• LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-154C
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Avenue	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleeker Street	RE 2-7476

Trys draugės, iš k. į d. Rasa Gustaitytė iš Toronto, Daina Jurkutė ir Daiva Valaitytė iš New Yorko. Nuotr. L. Tamošaitis.

IŠLINDO LYC SRAIGĖ IŠ KEVALO?

Ilga laiką tylėjęs ir lyg ven-ges platesnės lietuviškosios vi-suomenės Lietuvių Romos Ka-taliku Susivienijimas Ameriko-jė Chicago apskr. valdybos dė-ka liepos 13 (daugelio "13" laikomas nelaimingu skaičiu-mi) pasirodė "Draugo" dienra-tyje: tos dienos numeryje iš-spausdinta "Mūsų socialinė fraternalinė apžvalga". Svei-kintina iniciatyva, ir linkėtina, kad būtų gvildinama visa tai, ką Susivienijimas privalo ati-duoti lietuvių tautai, kurios di-esnė dalis neša sunkią ver-gijos našą tėvų žemėje.

Sis Susivienijimas nėra pel-no ieškanti institucija, bet pa-galbos rankai artimui tiesianti organizacija. Todėl ir jos veik-loje turi atsispindėti šis kil-nus tikslas.

"Draugo" liepos 27 dienos numeryje, straipsnyje "Trys milijonai ieško paveldėtojų", tarp daugelio suminėtu Susi-vienijimo nuopelnų, yra ir toks: "... Stipriai remia lietu-vių kultūrinės pastangas". Labai skambus posakis, bet dau-geliui kelia abejonių jo tikslu-mas.

Tame pačiame "Draugo" nu-meryje yra straipsnis "Lietu-vių spaudai reikalinga talka". Rašoma: "... Labai mažai mū-sų spauda domisi ir ją dar ma-žiau remia mūsų didieji susi-vienijimai, centrinės organiza-cijos..." Tik vienas šis saki-nys pasako, kiek tikslus yra ankščiau minėtas nuopelnas. O juk spauda yra galingiaus-ias mūsų ginklas šiandieninė-jė kovoje už laisvės sugrąži-nimą Lietuvai. Jos rėmimas yra vienas iš svarbesniųjų mūsų uždavinių.

Štai kitas labai artimas pir-majam pavyzdys. Praėjo šių metų baisyčių birželio įvykių minėjimai. Tiem įvykiams pa-vaizduoti pasižventusių asme-nų dėka buvo surengta paro-da, kuriai reikėjo nemaža jė-gų ir lėšų. Ar galėtų pasidi-džiuoti Susivienijimas jos su-rengimo rėmimu?

Štai dar vienas, Lietuvių Fondas, kurio steigėju — ini-ciatoriumi yra didžiai pasižven-tęs vyras dr. A. Razma, užsi-brėžęs sutelkti milijono dolo-rių kapitalą, iš kurio procentų būtų remiamas lietuvių išlai-kymas. Vos peržengęs pusės milijono ribą, Fondas paskuti-niais metais paskyrė lietuvių reikalui 33.000 dolerių. Susi-vienijimas, turėdamas virš tri-jų milijonų kapitalo, negalėjo būti kurčias kenčiančios tau-tos balsui.

LRKSA Chicago apskr. val-dyba, išeidama į plačiąją vi-suomenę ir norėdama atkreip-ti dėmesį į Susivienijimą, pri-

valėtų bent kelių paskuti-nių metų aukas lietuvių rei-kalam paskelbti detalizuotai, kaip tai daro kitos instituci-jos; tai parodytų, kad verta būti Susivienijimo nariu ir jį remti. Gyvenimas yra įrodęs, jog geros valios lietuviškoji vi-suomenė (o jos yra dauguma), matydama organizacijas ar pa-vienius asmenis, dirbančius kenčiančiai tautai, užpildo jų rengiamų operų ir koncertų sales, dainų ir šokių švenčių aikštes; bet ji yra atsargi su pelnagaudžiais.

Teisingai pastebi LRKSA pirmininkas Leonardas Šimu-tis savo straipsnyje (Draugas, liepos 27) "Ar Lietuvių Kata-likų Susivienijimas paseno?". Rašo: "... Jokia organizacija, turėdama savo narius ir pase-kėjus, vykdančius jos pasirink-tus specifinius uždavinius bei tikslus, negali pasenti, ir ne-pasensta..."

Šiuo atveju reikia pridėti, jog ir šis Susivienijimas nepa-seno. Jeigu paseno, tai tik jo vadovybė, kuri nebesugeba žengti su gyvenimu. Bet mes patys daugelis esam kalti, kad nepasistengiame jos atjauninti. Ši teisė yra mūsų visų ranko-se, t. y. Susivienijimo seimu-se. Štai ir seimas nebe už kal-nų: jis įvyks 1972 Chicagoje.

St. Juras
ilgametis Susivienijimo narys

KETURIASDEŠIMTMETIS VIENUOLIJOJ IR SPAUDOS DARBE

Matas S. Pulauskas, marijo-nas, mini savo vienuoliškosios profesijos bei spausdinto žodžio veiklos keturiasdešimtmetį. Nuo pat savo atvykimo į JAV (1948) yra įsijungęs į Darbinin-ko bendradarbių eiles.

Pirmieji įžadai ir pirmieji bandymai spaudoje

Ankstųjį savo gyvenimo ryt-metį sukaktuvinininkas, nors ir gyvendamas krikščioniškoje at-mosferoje, pastebėjo, kad net gana inteligentiški žmonės dažnai nėra pakankamai apsi-švietę, kada jie susiduria su krikščioniškaisiais principais kasdienybėje. Tokiu būdu pa-lengva jam išryškėjo jo pa-saukimas.

Padares pirmuosius įžadus 1930 rugpiūčio 15 Marijonų Kongregacijoje, mūsų bendra-darbis tais pačiais metais pra-dėjo ir pirmuosius bandymus periodinėje spaudoje. Bendra-darbiavo Marijampolėje įjusia-me mėnesiniame "Sventųjų Bendravime".

Plačiai apsiskaitės ir išsilavinęs

Dar prieš pradėdamas studi-jas, sukaktuvinininkas buvo pla-čiai apsiskaitęs (naudojosi di-delėmis marijonų biblioteko-mis Marijampolėje ir Kaune). Filosofiją studijavo Kauno, Eichstaeto ir Romos universi-tetuose. Buvo paruošęs apma-tus teologinei disertacijai apie "religinį meną kaip teologinę discipliną". Deja, to darbo ne-galėjo baigti, nes buvo išsius-tas į JAV. Čia, marijonų semi-narijai išsiskirstant, dirbo ku-rį laiką jos ūkyje, vėliau buvo paskirtas buhalteriu Draugo ad-ministracijoje.

Rašiniai ir knygos

Sukaktuvinininkas bendradra-biauja Darbininke, Laive ir Drauge. Anksčiau jo rašinių bu-vo spausdinta Aiduose ir Nau-jojoje Aušroje. Jis rašo aktua-liais religiniais, moksliniais ir politiniais klausimais. Dažnai pasirašo pseudonimais: M. Ma-tukas, M. Pls. ir S. Mikniū-nas. Yra parašęs ir yra išleis-tas: Ne visa miršta (1952), Tikro-vės suvokimas (1953). Išver-tė ir yra išleista: O. Musumeci Verkianti Dievo Motina Siraku-zuose (1957), M. Crawley-Boe-vey Naktinė adoracija n a-muose (1958). Kiti vertimai te-bėra rankraščiuose.

Administratorius ir redaktorius

Sukaktuvinininkas yra gimęs 1913 Mikniūnų dv., Krakių vals., Kėdainių apskrityje. Lietu-

Matas S. Pulauskas

voje yra buvęs marijonų spau-dos atstovu Kaune ir spaudos administracijos vedėju Mari-jampolėje. Dirbo Saltinyje, re-dagavo Spaudos Apaštala. Vil-niujie karo metu ėjo sekreto-rius pareigas VI gimnazijoje, vėliau buvo suaugusiųjų gim-nazijos sekretorium bei ūkve-džiū.

Kai aplinkybės eina prieš mus...

Šiuo metu jubilaitas gerokai negaluoja, tačiau (jo paties žo-džiais): Kai aplinkybės ir sąly-gos yra prieš mus, mes turime būti pasiruošę savo sielos bu-res ištiesti ir jomis pasinaudo-ti net ir prieš vėtras. Krikš-čioniškas tikėjimas nepažada išimties nuo skausmų bei ne-galių, tačiau jis visuomet pasi-ūlo priemonių ir jėgų kentėti ir dvasiškai tais kentėjimais pa-sinaudoti.

Šia proga jubilaitui linkime, greit atgauti jėgas ir dar susi-laukti gausios ir brandžios piū-ties spaudos baruose.

Jer. Mumaitis

Teisės patarimai

(atkelta iš 4 psl.)

dinamas "tenancy in com-mon". 3) Trečiasis būdas, ma-no nuomone, buvo tinkamiaus-ias būdas namui pirkti Tams-tos aprašomomis aplinkybėmis, būtent: sesers ir svainio pusė (undivided half) būtų jų laiko-ma (held) kaip "tenancy by the entirety" arba "joint tenancy", o Tamstos pusė (undivided half) būtų laikoma kaip "atski-ra" pusė, kuri po Tamstos mir-ties tektų tiems asmenims, ku-riems Tamsta nori savo dalį pa-likti. Teisiškai kalbant: Tams-tos dalis būtų kaip "tenancy in common" su tais asmenimis, kurie savąją pusę laikytų tar-pusavy kaip "joint tenancy" ar-ba "tenancy by the entirety".

Paprastai advokatas tuos rei-kalus labai smulkiai ir atidžiai išaiškina savo klientams, prieš sudarant nuosavybės popierius (deed). Klientai tada susitaria, koks būdas yra jiems tinkamiaus-ias ir patogiausias.

Tamstos nuosavybės doku-mentai, matyti, yra trijų žmo-nių "joint tenancy" (pirmas nu-rodytas būdas).

Jei Tamstos sesuo ir svainis sutiktų "perrašyti" nuosavybės dokumentus, tada, žinoma, nebūtų problemos. Jei jie nėsutiks, tada yra du būdai reikalui sutvarkyti be jų sutikimo. 1) Jei Tamsta parduotum savo dalį ki-tam asmeniui (o reikia pasaky-ti, kad bus labai sunku rast pir-kėją vienai namų daliai), reika-las savaime išsprendžiamas, nes "joint tenancy" pavirstų į "te-nancy in common". 2) Ki-tas ir paprasčiausias būdas yra kreiptis teisman, prašant "padalinti" namus (petition for partition).

Jei Tamsta esi įsitikinusi, kad sesuo ir svainis savo nu-sistatymo nepakeis, prašyk sa-vo advokatą imtis reikalingų priemonių reikalui užbaigti.

Pasaulio Liet. Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkliukai lipinami ant laišku. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojams nuolaide. Kreiptis: Dar bininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 12 dol.: kun. dr. V. Pa-
valkis, Milpitas, Calif.; V. Pau-
lius, Englewood, N. J.

10 dol.: kun. G. J. Vilčiaus-
kas, Waterbury, Conn.

7 dol.: W. Sinus, Forest Hills,
N. Y.; J. Yucis, Galitzin, Pa.;
J. Zilionis, Cleveland, O.; dr. S.
Petrauskas, Elizabeth, N. J.

Po 5 dol.: I. Okunis, Flu-
shing, N. Y.; S. Rudys, Old
Hickory, Tenn.; S. Juras, Chi-
cago, Ill.

Po 4 dol.: S. August, T. ir
C. Kancius, Brooklyn, N. Y.; A.
Žviny, Great Neck, N. Y.; A.
Bepirštis, Baltimore, Md.; I. O-
žalas, Garwood, N. J.; J. Naru-
sevičius, Elizabeth, N. J.; M. Kli-
mas, Brockton, Mass.; P. Gražu-
lis, Worcester, Mass.

Po 3 dol.: A. Kaunas, Brook-
lyn, N. Y.; A. Rugys, Paterson,
N. J.

Po 2 dol.: I. N. Y. valst.:
A. Girnius, K. Vasilauskas, S.
Valkavičius, A. Jurgėla, A. Lu-
gauskas, J. Cibulskas, J. Klima-
vičius, dr. A. Starkus, F. Dimas,
E. Ramavičionis, A. Snieckus,
A. Ilgutis, A. Račkauskas, E.
Culada, J. Savickas, J. Gobis,
S. Vištartas, Z. Bacevičius, R.
Povell, A. Markevičiūtė, W.
Jannas, S. Ruginis, Brooklyn, O.
Dzetaveckas, dr. R. Saldaitis, J.
Budraitis, P. Rozevičius, J.
Blazevičius, I. Jakelaitis, P. Kur-
mis, A. Skerys, L. Visgaitis, L.
Karmazinas, M. Pukas, K. But-
kus, E. Venckus, J. Liaukus,
Woodhaven, dr. I. Skeivys, V.
Katinas, A. Budraitis, P. Os-
molskis, K. Aleksandavičius,
S. Lušys, Z. Jūrys, A. Krulikas,
L. Moruzas, Richmond Hill, A.
Mažeika, So. Ozone Pk., dr. A.
Dunajewski, A. Novickis, J.
Bastis, Oz. Pk.; M. Savinis, J.
Ruhaitė, Great Neck; P. Zilio-
nis, M. Paškevičius, kun. A.
Kardas, N. Y.C.; S. Jesaitis, C.
Senulis, A. Jesinas, Flushing,
J. Shulsk, V. Povilauskas, Asto-
ria, dr. C. Gečys, A. Zadwy-
das, R. Gibowich, Bronx, J. Sie-
pety, Jackson Hts.; E. Nadzei-
ka, Glen Oaks, K. Miklas,
Plainview, J. Burdulis, Shirley,
F. Mociejūnas, Rochester, P.
Bilėnas, Nanuet, dr. J. Valiū-
nas, New Rochelle, V. Kerbe-
lis, Rego Pk., A. Vikrikas, St.
James, P. Rasimas, Linden-
hurst, V. Staškus, Yonkers, M.
Biliūnas, Port Chester, J. Simai-
tis, Forest Hills Gardens, A.
Garbaskas, Old Bethpage, L.
Bileris, Valley Stream; V. Ba-
liūnas, Bethpage, G. Rajeckas.
Iš Mass. valst.: J. Zwiss, A.
Kulpanas, P. Averka, A. Ketur-
akis, J. Strigun, So. Boston, V.

Brazauskas, V. Kamantauskas,
A. Tumas, Norwood; K. Sima-
navičius, M. Kristopanis, Dor-
chester, B. Markevičius, Z.
Snarskis, A. Molis, A. Venciaus-
kas, Worcester, A. Martisaus-
kas, Brighton, A. Sobaitis,
Brockton, B. Naras, Whitins-
ville; J. Zukas, Somerville, E.
Cibas, Milton, V. Izbickas, West-
wood.

Iš Conn. valst.: A. Vitkus, Z.
Gavenas, W. Hartford, D. Drau-
gelis, Hartford, K. Valuckas,
M. Augustauskas, Waterbury,
S. Latviunas, Wolcott; Nekalto
Prasidėjimo Marijos seselės,
Thompson; G. Zemaitaitis, Pa-
rien; V. Lileika, Groton, P.
Levedauskas, Naugatuck.

Iš N. J. valst.: dr. A. Vilei-
ta, River Edge; A. Valaitis, U.
Maceikonis, J. Svedas, Eliza-
beth; T. Tallat-Kelpša, V. Gru-
žas, Paterson; dr. S. Skripkus,
Kearny, A. Pliskaitis, J. Amb-
rozaitis, Newark; A. Yuncza,
Robbinsville; A. Diskėnas, May-
wood; V. Daunis, Trenton; S.
Adomaitis, N. Haledon; V. Rud-
zinskis, Cranford.

Iš Ill. valst.: A. Daugirdas,
V. Mažeika, B. Leščinskis, J.
Grybauskas, B. Miniataitė, Li-
thuanian American Council,
Inc.; Litho Art Studio; A. Juod-
ka, S. Dziugas, S. Miliauskas,
Chicago; P. A. Deitua, Rock-
ford; A. Stepaits, Des Plaines;
E. Grudzinskis, Flossmoor.

Iš Pa. valst.: J. Skemundris,
V. Količius, V. Zilinskis, Pitts-
burgh, A. Peštenis, K. Dalinke-
vičius, J. Skladaitis, Philadel-
phia, kun. J. Neverauskas, New
Philadelphia; V. Paulauskas,
Plymouth; R. Zinas, Bethle-
hem, M. Senkus, Easton, A. Sa-
lys, Springfield.

Mišrūs: P. Derliūnas, Toron-
to, Ont.; Kanada; M. Scharf,
Crowley, Tx.; K. Dima, St. Pe-
tersburg, Fla.; M. Brown, Lake
Worth, Fla.; L. Natkus, Gulf-
port, Fla.; M. Kasper, Hudson,
N. H.; E. Ratkelis, Z. Venc-
lauskaitė, Los Angeles, Calif.;
P. Lelys, Cleveland, O.; dr. J.
Balčiūnas, Strasburg, O.; E. Vi-
limaitis, Dayton, O.; S. Astrau-
skas, Willowick, O.; dr. V. Vi-
liamas, S. Lėmanas, Washing-
ton, D.C.; dr. O. Vaitas, Bloom-
field Hills, Mich.; V. Majaus-
kas, Southfield, Mich.; A. Dai-
nius, Detroit, Mich.; J. Gerve-
lis, Providence, R. I.; V. Fran-
kienė, Baltimore, Md.

Po 1 dol.: I. N. Y. valst.: A.
Sabalis, H. Venis, V. M. Glaser,
J. Butkus, S. Zbarskas, Wood-
haven; J. Juodis, A. Zaleduo-
nis, Brooklyn, J. Aleksa, S. Go-

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A.
O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais ga-
lima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$175,000,000.

Current dividend 5½% on all accounts.

Dabar moka 5½% už visų rūšių taupomus pinigus.

bis, Amsterdam, S. Cenkus,
Howard Beach, L. Bukauskienė
Staton Island, V. Ignas, Queens
Village, N. Zukauskas, Yonkers,
L. Ulrich, Maspeth, B. Bieliu-
kas, Richmond Hill.

Iš N. J. valst.: A. Sruoginis,
Fort Lee; V. Linartas, Long
Valley; A. Asevičius, Elizabeth,
J. Jasinskis, Ocean City, kun.
P. Totoraitis, Newark.

Iš Mass. valst.: S. Boumel,
Tewsbury, P. Radaitis, Cam-
bridge, A. Venckus, V. Adom-
kaitis, Dorchester, O. Rustei-
kienė, B. Kruopis, So. Boston.

Mišrūs: A. Pamiskis, A.
Juodka, S. Dirmantas, V. Račiū-
nas, Chicago, Ill.; V. Kezinaitis,
Hamilton, Kanada; A. Lukas,
St. Catharines, Kanada; dr. B.
Naujalis, N. P. M. seselės, To-
ronto, Kanada, J. Buikas, Glas-
tonbury, Ct.; A. Tirlikas, Put-
nam, Ct.; S. Marcinauskis,
Shelton, Ct.; A. Cerba, Forest
City, Pa.; E. Dirmauskas, Phi-
ladelphia, Pa.; R. Serapinas,
Los Ang., Calif.; Z. Juknis, De-
land, O.

Visiems, prie kalendoriaus
išlaidų padengimo prisidėju-
siems, nuoširdžiai dėkojame.
Laukiamieji spaudai paramos ir
iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO
Administracija

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Šilva Žemaičių istorijoj, I-
mas tomas. Kun. St. Ylos, kie-
tais viršeliais, 295 psl., 5 dol.

Numizmatika, J. K. Kario stu-
dija apie Lietuvos ir kt. šalių
pinigus, kietais viršeliais, 340
psl., 15 dol.

Pauliaus Augiaus meniškias
albumas, didelio formato,
1750 dol.

Išdžiūvusi lanka, A. Barono no-
velės, 450 dol.

Laužai liepsnoja vakaruose.
Skautų meniškias albumas, di-
delio formato, 3 dol.

Prisiminimų fragmentai, K.
Musteiko, 250 dol.

Lemtingos dienos, J. Jaš-
kauskio, 250 dol.

Lituanistikos darbai II, J. Ba-
lio, 250 dol.

Sparnuoti lietuviai — Darius
ir Girėnas, P. Jurgėlos, 7 dol.

Nutuliosios dienos, Zemačių
Antano, 1 dol.

Vilnius lietuvių liaudies dai-
nose, Paruošė G. Krivickienė,
5 dol.

Sakykim, vyrai, taip nebuvo,
B. Zumerio satyriniai apsay-
mai, 2 dol.

Agonija, J. Gliados, II-roji
laida, 5 dol.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• JAV atviros pirmenybės jau veik-
čia pat. Jos įvyks Bostone, rugpjū-
čio 9-22 d.d. Dalyvių laukiama per
300, jų tarpe keli didmeistrai iš
Europos. Labai norėtųsi matyti šio-
se pirmenybėse didesnių šachmatų
lietuvių žinių turime tik apie atvyk-
tantį Igną Zolį, pr. metų Quebeco
čempioną, kuris prieš trejetą savai-
čių laimėjo draug su C. Coudary
Mount Royal turnyrą, Kanadoje. Iš
Čikagos atvažiuoti pažadėjo Vladas
Karpuska, kas daugiau atvažiuos iš
Čikagos — žinių dar neturime.

• Algis Makaitis užtikrintai pir-
mauja So. Bostono LPD šachmatų
klubo turnyre, turėdamas 4-0 taškų.

• Lietuvos jaunių komanda rungia-
si Charkove dėl VII-XII vietos. Kol
kas geriausiai žaidžia šiuo metu V.
Zilinskis. Jis turi 3½ t. iš 4.

• Estas Sarapu laimėjo N. Zelandi-
jos šachmatų pirmenybes (9 tš. iš
12). Evans ir Fairhurst po 8½.

• Kanados "Rating List" įvardina
kelis mūsų žaidėjus: Ekspertų kl.
P. Vaitonis, Ont. 2145, I. Žalys, P.Q.
2051; A. kl. P. Pushkedra, Ont. 1883
ir S. Navickas, Ont. 1808. 18-metis
P. Pushkedra įkeltas į Kanados ge-
riausių 25 jaunių sąrašą.

Prenumeratoriai, pakeisdami
savo adresą, prašomi adminis-
tracijai pranešti ne tik naują,
bet ir seną adresą. Taip pat
neužmirškite pridėti pašto zip
code numerio.

LB Woodhaveno apylinkė pagamino
ženkleį klijuoti ant automobilio
lango (de-cal):

aukso spalvos rėmuose, baltas vytis
raudoname fone. Dydis: 2½x2 inčų.
Galima užsisakyti paštu prisunčiant
\$1.00 už ženkleį — DARBININKO
administracija, 910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221.

GLEN SPRINGS ACADEMY

WATKINS GLEN, N. Y.

in the heart of the Finger Lakes

A new exciting venture in secondary education. Boys grades 9-12.
Small classes, seminars, stimulating faculty. For the most part,
student will be able to progress through their courses at their own
rate of speed. Students work as well as study. In addition to the
standard curriculum, each boy at Glen Springs is encouraged to
develop his special interests which may include subject areas as
diversified as welding, flying, livestock raising, etc. Sports program.

For information and brochure, write:
HEADMASTER, GLEN SPRINGS ACADEMY
Watkins Glen, N.Y. 14891 — Tel. (607) 535-2745

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionėi ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVES 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astoria: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

H. W. MALE

EXP NITE CLERK — steady work
nice working conditions hours 12 to
8 PM. Good salary and fringe bene-
fits. Pelham Gardens Motel — 2410
Grace Ave. Bronx. Call 231-2300

Work near home SECOND COOK
6 day week 3 PM to 12 PM excellent
working conditions, Casa Felici 288
Larkfield Road East Northport, L.I.
Call: 516 AM 1-4880, Mr. Cimino

Work near home Auto body compa-
nion assembly, helper sanders,
steady work K&K GARAGE 656
Rockaway Tpke Lawrence, New
York — Call 516 CE 9-7302

AUTO MECHANIC
Experienced — 5 day week. Excel-
lent salary, benefits, and working
conditions — Manhattan Imported
Cars, 284 Main Street, Hempstead,
Long Island. Call 516-538-2888 ask
for Mr. GAITI.

EXPERIENCED BROILERMAN
and 2nd COOK
Good Salary and Benefits
GOVERNOR MORRIS
Whippany Road Morristown
Call 201-539-7300 — Ext. 219

Experienced Auto Mechanics and
Motor Cycle Mechanics part or full
time salary based on ability GHOST
MOTOR CYCLE 212-297-2292 or
516-767-0400

MECHANICS
AUTOMOTIVE FOREIGN CARS.
Good hours, top wages, no Saturdays
EUROPEAN AUTO SALES
1517 Route 46 Parsippany, N.J.
Call 201-335-5300
Ask for Ray or Dick.

ASPHALT WORKERS
Exp. Laborers, Rakers, Dump truck
drivers. Salary open. 516 HA 3-2133

Kas nori, nors trumpam, pa-
bėgti iš didmiesčio ir surasti
ramaus ir gaivinančio poilsio,
tas nepravaižiuos pro TOMKŲ
VASARVIETĘ, kuri yra ant
pat Atlanto vandenyno ir turi
visas sąlygas, apie kurias
kiekvienas didmiesčio žmogus
per ilgus metus svajoja.

Dėl smulkesnių informacijų
rašykite:

V. Tomkus

700 Ocean Dr.

Juno Beach

North Palm, FLA. 33403

arba skambinkite

(305) 844-3388

Kultūros židinio — Jaunimo
centro statybos fondo popietės
vyksta kiekvieną penktadienį
12:30 val. popiet Richmond
Hill salėj, 117-07 Hillside Ave.,
(Myrtle ir Jamaica Ave. kam-
pas). Informacijai skambinti
668-1774.

Kas norėtų skelbti Darbininke
prašomas skambinti:
GL 2-2923

SCHOOLS

BRADEN SCHOOL

Est. 1883

A unique school, specializing in tra-
ditional preparation of High School
graduates for success in college. —
Small classes. Experienced staff.
Realistic guidance. 95% success in
College admissions. Intensive Sum-
mer Program. Catalog.
Box F, Cornwall-on-Hudson, N.Y.
914-534-5230

PEMBROKE PLACE

Preparatory School — Grades 9-12.
Limited enrollment allows us to
keep a watchful eye upon each
student without regimentation. Our
prime consideration is the develop-
ment of academic abilities with per-
sonal growth. Emphasis on C.E.E.B.
Open enrollment. Summer School.
200 acres, horses, skiing. — Head-
master, Ernest Lincoln Freeman —
Suncook, N.H. Tel. (603) 485-7779

General Douglas MacArthur

Military Academy

Complete college preparation in new
approved Jr. ROTC Military Insti-
tute. Grades 5-12. Boarding & Day.
Qualified, dedicated faculty. Small
classes. Daily remedial period. Test-
ing and guidance. Driver education.
Superior living accommodations.
New language, chemistry, physics,
biology laboratories. Brand new
heated indoor pool, outdoor J. O-
lympic-size pool, 12 new clay tennis
courts. Sports for all. Horsemanship.
Fully accredited. Scholarships avail-
able. 35 miles from NYC. Academy
transportation available. Send for
free brochure: Col. John T. Hoar,
Superintendent — General Douglas
MacArthur Military Academy, Mt.
Freedom, N.J. 07970; 201-895-3000

AUSTIN-CATE ACADEMY

CENTER STRAFFORD, N.H.
Boys, Grades 7-12. Founded 1883.
College Preparatory. Also Business
or General Courses. Boys taught
how to study. Small classes, maxi-
mum personal attention. Careful
supervision. Sports program, beau-
tiful campus. Tuition \$2,900. Cata-
log. Also Summer Session. Nelson
P. McLean, Headmaster.

CARSON LONG

MILITARY SCHOOL

Educates the whole boy—physical-
ly, mentally, spiritually. How to
learn, how to labor, how to live.
Prepares him for college and life.
Grades 6-12. 134th year of char-
acter building. Over all charges —
\$1900. For catalog write: Box 27,
New Bloomfield, Pa. 17068.

PROCTOR ACADEMY

Established 1848
College Prep Plus
Auto mechanics — Woodworking
Remedial reading
Full sports program — skiing
Write Headmaster
PROCTOR ACADEMY
Andover, New Hampshire 03216

CORNWALL ACADEMY

150 Boys, Grades 9-12 & P.G. — ap-
proved. We offer a highly tutorial
program of study to the underach-
man, who is having difficulty in
large classrooms and to the post-
graduate who seeks admission to a
better college. We do not handle
problem boys. Supervised study
halls, teachers trained to find the
best in each student. Write or phone
John G. Moran, Cornwall Academy,
Great Barrington, Mass. 01230 —
(413) 528-1015.

M P S

MARIANAPOLIS

Preparatory School
Grades 9-12 and post grad program
conducted by Marian Fathers, fully
accredited. Strong college prep pro-
gram, advance placement courses.
Small classes with individualized
instruction and guided. Excellent
college placement record. Varied
sports and activities. Write or call
Dean of Admissions — Marianapolis
Preparatory School Thompson, Con-
necticut 06277. Phone 203-923-9565

THE MILFORD ACADEMY

150 Gulf St., Milford Conn.
WHERE POTENTIAL IS MORE
IMPORTANT THAN PAST
PERFORMANCE

Fully Accredited
Student - Faculty Ratio: 10-1
Tutorial Sessions
Advanced Placement and
Remedial Classes
Air Conditioned Classrooms
Full Recreation Program
100% College Acceptances
Boys Boarding, Grades 9-PG
Day School, Grades 7-PG

Write or phone for Catalog — C
(203) 878-5921

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY

COMPANY

Aluminum Combination
Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N. Y. 11208
Allen R. Shipley

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

SERVICE

PAINTING

INSIDE and OUTSIDE
All work guaranteed. No job too
big or too small. Free estimates —
call after 4:30 PM — 998-6388 —
Mr. GREGORY, 107 Avenue "P",
Brooklyn, N.Y.

HIGHWOOD SERVICENTER, Inc.,
Open 7 days a week. We do general
auto repairs and towing service —
19 East Ivy Lane Englewood, N.J.
Call 201-569-0039, 201-569-0067,
ask for TOM or JOHN.

PAINTING

ANY TYPE OF JOB
INSIDE and OUTSIDE WORK
— Special Prices —
Call 933-7879 ask for George

READER & ADVISOR card & palm
reading by Madame Roza. Advice &
help on all affairs of life. One visit
will convince you — 31 Williams St.
Newark, N.J. 2nd fl. 201-624-6533.
Take public service bus #118 from
Port Authority to Broad St. Newark

SIESTA MOTEL

A FAMILY PLACE

Rooms, Efficiencies, Sun Deck Pool,
T.V., Air Conditioning — Morning
Glory Road Wildwood Crest — Dial
609-522-5227

BARNES AND BARNES

Moving & Delivery Service
Basements and cellars cleared. No
job too large or small. We do any
kind of hauling. Licensed and bond-
ed — 708 Ralph Avenue Brooklyn
Call 467-6455

ALL BORO TRUCKING

1270 Pacific Street Brooklyn
ANY KIND OF MOVING
Seeks contract — reasonable rates
Free estimates, 24 hr. service
day and night call — 771-2193

Candle Club — where good friends
meet, open 7 days a week cocktails
cold beer and wines. Corner Hudson
Ave. & North Dean St. Englewood,
N.J. Call 201-567-7060.

JIMMIE'S

DIESEL SERVICE

Open 6 Days a Week
24 Hour Service
We take pride in our work
78 Willow Ave. Hoboken, N.J.
Call 201-792-6130

H. W. FEMALE

EXPERIENCED WAITRESSES
FOR DINER

Steady nice working conditions. Sa-
lary tips — work near home COLTS
NECK INN Route 34 and Highway
537 Colts Neck, New Jersey 201-
462-0383

DISPLAY

Continental Translators if you have
language difficulties getting a N.Y.
drivers license or changing out of
state, call us. All service done in
native language. Tel. 212-982-9844

MALE - FEMALE

WAITRESSES - DISHWASHER
PORTER - also HOSTESS
needed immediately — steady job
Apply: ROUND ROBIN Restaurant
Route 17B Monticello, N.Y. opp.
Raceway. 914-794-7742

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Kun. Juozas Margis, MIC, baigdamas atostogų kelionę, rugpiūčio 5, trečiadienį, iš New Yorko iškrido į Rosario, Argentiną, kur eina lietuvių parapijos klebono pareigas.

Leonardas Žitkus, Darbininko redakcijos narys, išvyko atostogų.

Atostogaudami Darbininkui prisituntę savo sveikinimus: prel. L. Mendelis, kuris lankėsi Liurde, Romoje lietuvių koplyčios pašventinime ir kitose Europos šventovėse; iš Andes kalnų L. ir W. Koppai; tėv. Benvenutas Ramanauskas, O. F. M., iš Kennebunkport, Me., kur vieši pranciškonų sodyboje. Už sveikinimus Darbininkas dėkoja.

Marijona Petraitienė, 80 m. amžiaus, ilgą laiką gyvenusi Maspeth, N. Y., o prieš 3 metus persikėlusį gyventi pas savo dukters šeimą į Newington Conn., birželio 29 sukūnė su sirgo ir buvo paguldyta New Britain, Conn., miesto ligoninėje. Liepos 13 ir 15 jai buvo padarytos dvi galvos operacijos, pašalinant auglį ir didžiulį kraujo krešulį. Abi šias pavojingas operacijas ligoninė sėkmingai pernešė ir pamažu jos sveikata gerėja. Nors dar J. Petraitienė tebėra kritiškųjų ligonių sąrašas, tačiau tikimasi, kad sunkiausiai ligos momentai jau yra praėję.

Hermanas Jalinskis su šeima dėkoja dr. Marijonai Garsonienei ir dr. Wilimui Garsonui už rūpinimąsi juo ligoninėje, kai teko ten atsigulti kritiškoje padėtyje, taip pat dantų technikui P. Aleksandravičiui už parūpinimą dantų protezo. Visi šie asmenys savo paslaugas suteikė nemokamai.

Kazys Brazauskas, dirbęs pranciškonų spaustuvių Brooklyne, ką tik su žmona grįžo iš atostogų, kurias praleido lankydami Californijoje gyvenančius bičiulius ir žavėdamasis gražiomis vietovėmis.

Dalė Bulvičiūtė, dirbanti pranciškonų spaustuviėje, išvyko dviejų savaičių atostogų.

Lienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Šią savaitę Dainavoje prie Detroito vyksta ateitininkų sendraugių stovykla.

Kun. Juozas Petraitis, MIC, kuris jau septinti metai darbuojasi Argentinoje ir dabar eina klebono bei namo vyresniojo pareigas Avellanedoje, Buenos Aires, liepos 24 su Lan-Chile bendrovės lėktuvu atskrido į New Yorką. Aplankęs ten savo brolių Petrą ir jo žmoną Andželę bei artimuosius, kitą dieną atvyko į Newington, Conn., kur New Britain miesto ligoninėje sunkiai serga jo motina — Marijona Petraitienė. Kun. J. Petraitis yra apsisotęs pas savo seserį ir jos vyrą — Niną bei Vyta Stasičius ir čia pasiliks dar kurį laiką. Rugpiūčio 22 jis grįžta atgal į savo pareigas Argentinon.

Janina Mathews, Lionės Jodytės ir neseniai mirusio A. Mathews dukrelė, ilgą laiką sėkmingai vaidino pagrindinę rolę Roberto Dahdah kūrinį "Curley McDimple". Veikalas Bert Wheeler teatre Manhattan buvo statomas kasdien virš dvejų metų. Pagrindinė rolė pasikeitė kelios mažesnės mergytės, bet Emory Lewis, buv. "Cue" žurnalo vyr. kritiko ir dabar populiaraus New Yorko teatro kritiko, nuomone Janina Mathews buvo talentingiausia iš visų "Curleys". Apie Janiną labai palankiai atsiliepė "Promenade" ir "Where" kritikai bei Shirley Harrison iš "Long Island Post". Šią vasarą Janina dainuoja Trapp šeimą vaizduojančiame "Sound of Music" pastatyme Jones Beach teatre (Wantagh Long Island). Šis vienas iš populiariausių JV muzikalių vaidinimų publikai pristatomas kiekvieną vakarą 8:30 val. iki rugsėjo 6. Po vaidinimo galima veltui pasokti prie Guy Lombardo vadovaujamo orkestro muzikos.

Dail. K. Zoromskis visai vasarai yra išvykęs į Kennebunkportą, kur, gyvendamas pranciškonų vasarvietėje, turi sąlygas atsidėti tapybai.

Rengiamo ekskursija į Montrealį

Rudens ekskursija autobusu į Montrealį, Kanadoje, kur bus aplankyta pasaulinė paroda su gražiai įrengtais Amerikos, Portugalijos ir kitų kraštų paviljonais, lietuvių bažnyčios, klubas ir kt., Cape of Madeleine, garsi šv. Juozapo šventovė, Jėzuitų kankinių vieta Auriesville, N. Y., Lake George ir kt. Ekskursija išvyksta rugsėjo 5, šeštadienį, 8 val. ryto nuo Tėvų Pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, ir grįžta rugsėjo 7 dienos vakare. Kelionė, 2 nakvynės ir patarnavimas

autobusu vietoje asmeniui kainuoja 52 dol. Norį turėti privatų nakvynę kambarį moka 55 dol. Vietas reikia skubiai rezervuoti, nes Darbo Dienos savaitgalis yra patogus ekskursijom. Rezervuojant vietą prisiūsti 15 dol. užstatą. Kelionės reikalais skambinti T. Petru Baniūnui (212) GL 2-2923, Broliui Kazimierui GL 5-7068, M. Salinskienei 296-2244. Prašom nesivėlinėti ir vėžtis kuo mažesniais daiktų. Įsidėti pilietybės dokumentus. Rašyti: Darbininko adm., 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Nakvynių namai, kur ekskursija sustos Montrealyje

Neringos stovyklavietėje Vermonto valstybėje šią vasarą vyko pirmoji mergaičių stovykla, kuri baigėsi rugpiūčio 1 d. Iš New Yorko stovyklavio daug mergaičių. Nuotraukoje matome stovyklos tvarkymo darbus, pastatytus tarp medžių namelius. Ant liepų — seselė Marytė Astraitė ir Rasa Sodaitytė. (Daugiau nuotraukų 1 ir 6 psl.) Nuotr. L. Tamošaitis.

LIETUVIAI ŪKIUOSE

Coxsackie, N. Y. — Prie Hudsono upės kalnuose nusidriekęs miestelis turi apie 10,000 gyventojų. Tarp jų yra kelios dešimtys lietuvių. Sodų aplinkoje čia gyvena Motiejūnai. Priima vasarotojus. Ten apsilankius, teko susitikti kun. Glevecką ir kitus pažįstamus. Piknikaujant Motiejūnų soduose, ilgo amžiaus sulaukusi Blozė, ilgo amžiaus lietuvių, eglės, pomidorų, braškių, serbentų, agrastų, arbūzų, žirnių. Išskasta didelė kūdra, kuri yra kaip tikras ežerėlis. Yra net laivukas pasiirytai. Raškėm ten žirnius, kaip kadaise Lietuvoje. Pas Klišienę ir ten mane nuvežė dailininkė Lijolė Zidonytė iš New Haveno. Lijolė su savo tėveliais vežiojo mane po aukščiausius kalnus, palei gražiausius ežerus. Paskui apžiūrė jom gražius dailininkės namus, kurie yra kaip didelė paveikslų galerija. Jos namuose daugiau yra paveikslų, negu jų buvo visoje Kultūros Zidinio parodoje New Yorke, kur dalyvavo ir ji pati.

Wallingford, Conn. — Poikia M. Klišienė turi ūkį. Nei sėja, nei piauna, o užmokesti gauna. Kaip ir kitiem, už nesėjimą užmoka jai federalinė valdžia. Su Maryte Klišiene — Dominaičiūte augau kaimynystėje Marijampolės parapijoje. Susitikom po 62 nesimatymo metų! Klišius sūnus ir dukte Aldona gražiai kalba lietuviškai. Aldona puikiai skaito ir rašo lietuviškai. Retai kur rasi taip papuoštą pirkios vidų, kaip Aldonos. Isteikėjusi taip pat už lietuvių. Klišienė neseniai lankėsi Lietuvoje.

Šv. Jurgio parapijos metinis piknikas įvyks rugpiūčio 9, sekmadienį. Pradžią 1 val. popiet. Šokiai — 5 val. popiet. Bus karališkos šeimos rinkiniai, užkandžiai, atgaiva. Vietas — Prospect Hall — Prospect Ave. tarp 5 ir 6 Avenue.

Vincė Jonuškaitė rugpiūčio 2 išvyko vasaroti į Kennebunkport, Maine, ir tėvų pranciškonų vasarvietę.

Į lietuvių dieną Kennebunkport, Maine, buvo išvykę keltas lietuvių. Buvo ir viena mašina jaunimo.

Dail. Natalija Jasiukynaitė, gyvenanti Manhattane, išvyko vasaroti pas savo seserį Jessie Mayers į Bloomfield, Iowa, ir taip pat lankysis Wisconsin. Ten tapo tų kraštų gamtovaizdus. Jos sesers šeimoje yra net trys gydytojai — vyras, sūnus ir dukterė.

Danguolės Sadūnaitės eilėraščių rinkinys "Laiskai Dievui" jau baigiamas spausdinti pranciškonų spaustuviėje Brooklyne.

PADEKA

Mirus mūsų mylimam ir neužmirštamam vyrui ir tėvui a. a. Jonui Saliamonui, reikiame nuoširdžią padėką visiem už užuojautas, gėles, vainikus, šv. mišias ir dalyvavusiem laidojime. Ypatinga padėka klebonui kun. J. Matučiui ir kun. J. Rikteraičiui už palaimdas ir palydėjimą velionies ir kapines.

Nuliūdę žmona Saliomėja, dukra Regina, sūnus Vytautas su šeimomis.

kėsi Lietuvoje, daug siuntinių ten siunčia.

Durham, Conn. — Labai gražioj Connecticut apylinkėj čia turi nusipirkęs sau laukus su mišku chemijos daktaras profesorius Vebra iš New Haveno. Profesorius, matyt, labai mėgsta ūkio darbus. Prisodintą daug vaisinių medžių, eglės, pomidorų, braškių, serbentų, agrastų, arbūzų, žirnių. Išskasta didelė kūdra, kuri yra kaip tikras ežerėlis. Yra net laivukas pasiirytai. Raškėm ten žirnius, kaip kadaise Lietuvoje. Pas Klišienę ir ten mane nuvežė dailininkė Lijolė Zidonytė iš New Haveno. Lijolė su savo tėveliais vežiojo mane po aukščiausius kalnus, palei gražiausius ežerus. Paskui apžiūrė jom gražius dailininkės namus, kurie yra kaip didelė paveikslų galerija. Jos namuose daugiau yra paveikslų, negu jų buvo visoje Kultūros Zidinio parodoje New Yorke, kur dalyvavo ir ji pati.

P. J. Montvila

LAKEWOOD, PA.

Lietuvių diena Lakewood Parke įvyksta rugpiūčio 16, sekmadienį. Programa prasideda 3 val. popiet. Pelnas skiriamas lietuvių seselėm. Parkas erdvas. Laukiama svečių ne tik iš artimesnių vietų, bet ir iš toliau. Čia yra užkandžių, visokių įvairumų. Veiks Darbininko spaudos kioskas su lietuviškos muzikos plokštelėmis ir knygomis. Bus galima užsimekėti Darbininko prenumeratą ir užsisakyti, kurie dar jo nekaito. Pirmiem metam duoda ma didelė nuolaida: vietoj 8 dol. metinės prenumeratos mokama tik 5 dol. Rengėjai, apylinkės klebonai, kviečia lietuvių atvykti.

Išrodykit kitiems, kad lietuvių Amerikoje yra daugiau! Nepamirškite!

Šeštadienį, rugpiūčio 22

puikiame "PRIEDAINĖ" latvių parke prie 33 kelio (5.3 mylios į rytus nuo 9-to kelio) FREEHOLD, NEW JERSEY

BALTIJOS FESTIVALIS

2 val. p.p. — Tinklinio varžybos tarp pabaltiečių komandų, 4 val. p.p. — Meninė program 1000 vietų amfiteatre: lietuvių, latvių ir estų tautiniai šokiai, dainos bei kiti pasirodymai.

Po programos šokiai

Užkandžių ir gėrimų bus galima gauti vietoje arba atsivežkite savo

Įėjimo auka: Suaugusiems \$3.00 — Studentams \$1.50 Vaikams iki 12 metų nemokamai

Festivalis įvyks betkokiam orui esant

Festivalio rengėjas — BATUNAS

BOSTONO ŽINIOS

Ernestą Smidą amžinybėn palydėjus

Liepos 6 Bostone staiga mirė Ernestas Smidas.

Prieš penkerius metus jis turėjo širdies priepuolį. Kelis kartus gydėsi ligoninėje. Bet paskutiniuoju laiku jautėsi visai gerai ir planavo ramias ateities dienas. Birželio 30 buvo nuvežtas į Rochesterio Carney ligoninę. Po vienos paros buvo perkeltas į sveikstancijų kambarį. Kalbėjo apie greitą grįžimą namo, bet nebegrižo...

Lubino laidotuvių namai, kur velionis buvo pašarvotas, abi dienas buvo pilni lankytojų. Velionis buvo evangelikas, o jo žmona ir šeima — katalikai. Vieną vakarą katalikų kunigas A. Janiūnas sukalbėjo rožančių, o kitą vakarą su velioniu atsisveikinta. Atsisveikinimą organizavo Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė; jį pravedė jos pirm. A. Matjoška. LB Bostono apygardos ir Lietuvių Fondo vaje komiteto Bostone vardu kalbėjo pirm. A. Skrudzinskis, lietuvių karių veteranų "Ramovės" vardu — skyr. pirm. Br. Bejerčius, Balso vardu — A. Andriulionis. Kalbėtojai prisiminė velionį kaip taurų lietuvi. Nors ir su šlubuojančia sveikata ir gyvendamas iš pensijos, jis rėmė Balfą ir kitus lietuviškus reikalus. Net įstojo nariu į L. Fondą. O šių šermerių metu 57 asmenys a. a. Ernesto Smidto vardu Lietuvių Fondui sudėjo 505 dol. Po oficialiosios atsisveikinimo dalies evangelikų kunigas Alg. Žilinskas, at-

vykęs iš Toronto, Kanados, sukalbėjo maldas.

★
Velionis Ernestas Smidas gimė 1901 rugpiūčio 21 Raseiniuose. Nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dirbo Raseinių komendantūroje. Bolševikų atleistas iš pareigų, gavo darbą kelių rajono buhalterijoje. Išvykus bolševikus, buvo Raseinių burmistru iki antrosios bolševikų okupacijos. Toje tarnyboje būdamas, jis grynė nuo vokiečių lietuvių ir lietuviškas įstaigas. Kai vokiečiai norėjo uždaryti Raseinių žemės ūkio mokyklą ir paimti patalpas, Smidas jiems pasiūlydavo. 1950 atvykęs į Ameriką, pradėjo apsigyveno pas savo globėją Vl. Mickiną, vėliau Cambridge ir pagaliau Dorchesterį.

Ernestas Smidas buvo kilęs iš gausios šeimos: turėjo keturis brolius ir penkis seseris. Iš tos gausios šeimos tebėra gyvos tik dvi seserys.

★
Gražų liepos devintosios rytą jo karsto dangtį ramovėnai uždengė Lietuvos trispalve. Kun. A. Žilinskas sukalbėjo maldas, ir apie 50 automobilių pasuko Bostono gatvėmis į Forest Hills kapines. Kapinėse po paskutiniųjų maldų susirinkusieji sugiedojo Lietuvos himną. Ramovėnai suvyniojo Lietuvos vėliavą, o šeimos sąsaramis aplaistytas karstas pasiliko mirusiųjų mieste.

Velionis buvo tiesaus būdo. Mėgo kitus ir buvo kitų mėgstamas. Paliko liūdinčius žmoną Stasę, buvusią mokytoją, dukras Vitą Hodges ir Liudą Watgortin, sūnų Algį, šešis vaikus ir du žentus bei eilę kitų giminių ir daug draugų. Nors žentų pavardės neskamba lietuviškai, bet jų vaikučiai gražiai kalba lietuviškai, lanko lituanistinę mokyklą ir lietuvių stovyklas.

P. Žičkus

Artėja gegužinė

Tai seniausių N. Anglijos lietuviškų radijo programų linksmą gegužinę, kuri bus rugpiūčio 9 Romuvos parke, Brocktone - Montelloj. Ten bus renkama ir N. Anglijos iškiliųjų lietuvių, I tą komitetą jai ir geriausiems šokėjams išrinkti sutiko įeiti Ona Ivaškiene, Julija Arlauskienė, Henr. Čepas, Juozas Lekys ir Juozas Kairys.

Merginos, tarkitės su savo draugėmis dalyvaui rinkimuose, tuoj užsiregistruokite pas Valentiną Minkienę, 502 E. Broadway, So. Boston. Mass. 02127.

Tarkitės su gerais šokėjais dalyvaui šokių varžybose, grojant R and M Trio orkestrui iš Worcesterio.

Kandidatė į kongresą Louise Day Hicks paskyrė dovanas už pensininkų polką, mamės ir papės polką, jaunimo polką, valsa, tango ir tviską.

Lis ar snigs susitiksiame Romuvos parke rugpiūčio 9 seniausių lietuviškų radijo programų N. Anglijoje gegužinėje!

Steponas ir Valenkina Minkai

CAPE CODE

ISNUOMUOJAMA VILA

nuo rugpiūčio 15 dienos, įskaitant ir Darbo Dienos savaitgalį. Visi gyvenimui ir vasarimui patogumai: prie ežero ir netoli Osterville uiltos srovės paplūdimio. Lietuviška aplinka. Rašyti: Vida Gavin, 49 Hamilton Rd., Pembroke, Mass. arba skambinti (617) 826-4691.

Bostono Lituanistinės Mokyklos mokytojai p. ALDONAI DABRILIENEI, jos tėveliui

A. + A. Jonui Šaikūnui

mirus, reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimę

BOSTONO LITUANISTINĖS MOKYKLOS TĖVŲ KOMITETAS